

Ciocoii noştri!

Dedicaţie, »moderaţilor«.

„Ciocoii sau puil de ciocoi, ajuns om de stat, se deosebeşte de omul cinstit prin mai multe fapte, iar mai cu seamă prin purtarea sa. El nu se pronunţă definitiv pentru nici o doctrină politică, nu se face adept credincios al nici unui partid — nu doară că are spiritul drept şi nepărtinitor, ci ca să poată exploata de odată toate doctrinele şi partidele în folosul său...”

„...Amorul de patrie, libertatea, egalitatea şi devotamentul sunt vorbele sacramentale ale ciocoiiului, pe care le rostete prin adunări publice şi private. Dar aceste virtuţi cetăţeneşti, de care face atâta pompă, nu sunt decât treptele scărei, pe care voeste a se sui la putere, şi uneori când ele nu îl servesc de ajuns, el aleargă la streini, şi primeşte dela dânsii posturi în ţara sa...”

„...Ajuns la gradul de mârire, pentru care a comis toate mişelile, a suferit toate umilinţele şi a declamat, fără a le simţi, toate virtuţile din lume, ciocoiiul îşi ridică masca făţarniciei dela ochi, şi se arată lumii cu mizerabila şi uricioasa goliciune a sufletului său cel mic...”

„Inima lui asuprită de suferinţele, de umilirile şi injosirile prin cari a trecut, devine incapabilă de orice sentiment frumos şi uman. Libertatea de presă îl supără...”

„...Omul îmbogăţit prin furtişag nu se satură niciodată de avere, ori cât de bogat ar deveni, ci din contră caută noi mijloace de a-şi mări bogăţiile...”

„...casa ciocoiiului devine o cafenea, în care se adună toată lepăra societăţii...”

„...S'a zis de mai mulţi filosofi şi cărturari, că conştiinţa este cel mai aspru jude al criminalului. O fi, nu tăgăduesc. Dar vătaful de curte cunoaşte mijlocul de a şi-o

face din aspru judecător un slet-nic întocmai după cum îi trebuie lui...”

„...m'am gândit la voi prezen-ţibii mei ciocoi... de toate clasele şi partidele, şi am zis ca strămoşul meu Pilat: „Ecce homo“ sau: Iată oamenii mei!...”

Astfel scria între anii 1850—60 smeritul şi muncitul scriitor şi funcionar Nicolae Filimon din România, şi astfel ar fi putut scrie la noi în Ungaria totii condeiaşii maghiari, dela »Anonimus regis Belae« până la spiritualul Molnar Ferencz dela »Pesti Naplo«. Astfel va scrie poate şi la noi »Românii din statul maghiar« — peste câteva zeci de ani, căci acum nu-i iertat să »calomniezi« dacă nu ţi-s dragi anii de închisoare — scriitorul de romane, gândindu-se la povestea auzită în copilărie despre peşterea întunecată plină de li-ghioane, — ungarişti, burdişti, luminişti, ghedeoni isterici şi visători etc. etc. — şi căzându-i în mână numărul 267 an. I. al »Minervei« ce nouă ne-a sosit azi la redacţie şi în care cetim:

În ziarul „Reichspost“ apare următorul memoriu adresat partidului kossuthist de către partidul moderat român din Ungaria:

»Subsemnaţii, făcând parte dintr-o naţiune unitară nu putem contribui la slăbirea sau nimicirea libertăţii şi constituţiei patriei noastre, cari ne sunt tot atât de scumpe ca oricărui maghiar de rasă, emigrat în ţară odată cu Arpad. Datoria noastră de patrioţi ne impune şi nouă să trăim şi, dacă va fi nevoie, să murim pentru ele. Ca fii ai acestei ţări oferim partidului kossuthist serviciile noastre credincioase şi colaborarea noastră frăţească, adoptând principiile politice ale acestui partid.

Vom lupta pe faţă contra ultraiştilor, însă spre a putea face aceasta, avem nevoie de sprijinul moral al partidului kossuthist cât şi de sprijinul material al guvernului coaliţiei.»

Urmează apoi cunoscutul program al partidului moderat român.

În acest program, — făcut cam zamă lungă — se cere ezechutarea legii de naţionalitate, apoi învăţarea limbii ungureşti la teologii, preparandii şi gimnaziile confesionale, se

cere sistarea proceselor politice, însă înăsprirea celor „inevitabile“, se făgăduieşte „orientarea şi lămurirea“ României, intrarea în careva partid maghiar, şi punerea de contracandidaţi deputaţilor naţionalişti, cu ajutorul administraţiei. Pe urmă se fixează Şimleul-Silvaniei ca centru al „partidului“, şi se pune în vedere organizarea în toată ţeara şi în toată — taina!

„Reichspost“ comentează memoriul în modul următor:

„Dintr'o sedinţă confidenţială ținută eri la Budapesta a apărut un nou fenomen în viaţa politică a monarhiei: un partid moderat român, pe al cărui steag s'a înscris ideea de stat ungar şi împăcarea cu tendinţele maghiare ce domnesc astăzi.

Dacă acest partid va avea viaţă, el de sigur ar însemna o putere în Ungaria şi dacă acest partid ar fi în stare să scoată din blocul puterilor antimaghiare piatra cea mai puternică, pe Români, atunci am putea spune că suntem în ajutorul unei schimbări în Ungaria, care ar putea să aibă urmări foarte grave. Atunci ar fi iminent pericolul, de a perde aceste elemente ale unei politici de credinţă faţă de dinastie şi monarhie şi de a vedea kossuthismul transformându-se într'o putere irezistibilă. Acest nou fenomen e de cea mai mare importanţă, deoarece se prezintă cu caracterul lui adevărat!”

(Acest document secret a fost trimis corespondentului nostru de către o persoană marcantă din acel partid. N. R. M.)

Şi, zeu, nu luaţi de seamă d-lor „moderaţi“, că vă apropiaţi tot mai tare de ciocoii lui Nicolae Filimon??

De peste săptămână.

Săptămâna aceasta avem de înregistrat câteva momente caracteristice pentru halul, în care a ajuns faimoasa politică a coaliţiei. Dumii

neca trecută a fost desvâlăită la Arad o statuă a lui Kossuth Lajos. La această desvâlire a luat parte şi episcopul Ioan Papp al Aradului, un fapt care a produs între toţi Românii de bine o îndreptăţită revoltă mai cu seamă în timpurile de faţă, când un ministru ungar vrea să furişeze în sanctuarul bisericii noastre limba maghiară. Dar a păţit-o părintele episcop al Aradului, căci nici chiar kosutiştii nu i-au dat atenţiunea cuvenită, aşezându-l în locul al doilea în loc să-l pună în fruntea alaiului, cum se cuvine unui prelat bisericesc. De-aici învăţătura strămoşească: să nu-ţi bagi nasul, unde nu-ţi fierbe oala.

Dar asta treacă-meargă, căci ce s'a întâmplat odată nu se mai poate face bine. Voim să vorbim aici de cuvântarea lui Kossuth-fiul, pe care a rostit-o la desvâlirea statuei: „Lupta — a zis între altele ministrul Kossuth — trebuie să o potrivim împrejurărilor şi deşi n'avem să renunţăm la nici un drept, totuşi trebuie să ne alegem pentru afirmarea drepturilor noastre, mijloacele şi timpul“.

Aceste cuvinte, care nu înseamnă alta decât o bătaie în retragere a lui Kossuth, au produs între kosutiştii din Arad mare zarvă şi indignare. Cuvintele lui Kossuth-fiul ne fac impresia, că kosuthismul e gata să arunce puşca în păpuşoi şi să-şi părasească toate principiile de dragul rămânării la oalele cu carne.

Un alt matador kossuthist, preşedintele dietei Iusth, despre care se svonea că vrea să facă „pace cu naţionalităţile“ a făcut Luni la moşia sa în mijlocul preţinilor săi de principii nişte declaraţii, din cari ne putem convinge de adevăratele intenţiuni ale acestui „prieten al naţionalităţilor“. Iată ce-a zis între altele Iusth: Pe oricine va respecta „ideea statului maghiar“ îl vom îmbrăţişa, dar vom nimici fără milă pe oricine va fi „trădătorul“ naţiunii ungare. Acei, cari

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

La 'ntărcătoare.

(Icoană din popor)

De M. Lungianu.

Muntele »Giuvale« e măricei: sus lângă frontieră o pădină lungă între două crâmpete de păduri de fag, spre soare răsar şi apune colţi, smidă*) securi pline de brusturi, feregă şi smeuşi; în jos poeni multe cu surpusuri, cu părăiaşe, cu fagi şi brazi răseleşi şi în mijlocul uneia mai mari, stâna.

E pe la sfârşitul pătrarului întâiu din luna lui florar: cerul senin, pământ şi copaci în verdeaţă, cântece de păsări sosite de departe şi talângi de vite aduse la păşune.

Cât țin poenele din vale, ca nişte grâmezi de pietre albe-negre, s'au adunat oi multe din două țări. Și-a ales fie-care om întâi mieii, punându-i în țărcuri a-nume făcute, a despărțit apoi mănăzșile de sterpe, lăsând pe acestea la un loc și mergând cu cele dintâi spre strunga dela stână. Și-i vorbă multă și chiote și sbie-

rături de inimi sfășiate cum »numai« la întărcătoare se văd și se aud.

Bătătura stânei par'că-i un roi în fierbere: măgari cu samarul și cu târhot pe ei; cai priponiți, împiedecați ori legați cu răjele de gât și de câte un picior; porci strănși din sate și curți diferite, porunci, alergături, muncă multă, copii și neveste fără nici un rost. Funcționarii de la vama românească, burtoși, cu paș țanțoș, cu șepcele pe vârful capului se plimbă de colo până colo, făcând revizie oilor venite de peste munte. Ferească Dumnezeu să găsească vre-una trecută pe dealături, că pune sărăcia în spinarea omului. Lângă o butucă arsă, în preajma oitelor lor, vre-o doi inși au sfârșit de mâncat mălaiul în țăst adus de acasă și beau apă rece din bicoiul făcut dintr'o scoartă în doniță de brad. Sunt toți de »dincolo« de pe apa Moeciului, cu zăbururi galbene, cu pălării țuțuenești, cu ciocareci cusuți pe dosul piciorului, cu clin la chișiță.

— »Mă, da cine o mai fi scornit și bețelele astea pe capu nostru?« deschide vorba Toma Duroi, un Român cu vârsta sflat așa în răspântia ce desparte tinerețea de bătrânețe.

„Hm, să treci musai oile prin portita vâmlii, să le numere nemțeștii și toamna să duci tot atâtea îndărăt, nici mai multe nici mai puține. Apoi cine a mai auzit să

nu piară oi în munte?! Ba pe una o lovesc bolovanii, ba alta, găbejită, înfige cornu'n pământ, mai la și ursu câte una la subțioară, că așa e ursit lui dela D-zeu să se mai dedulcească și el vara cu ceva prospătură. Tu să le aduci însă pe toate îndărăt, vii ori semnele lor apriate, par'că ursu ți-aduce semn îndărăt după ce face pastramă din ele!...«

— Rău mare, de n'are mai cum; dar ce să-i faci?... Legea-i lege și nu poți să i-te pui de-a curmezișu, c'o izbești rău! răspunde Pătru Vălcu, un Român ca de vre-o trei cătane cum s'ar zice, scurt, sur la păr, c'un nas lungăreț, puțin încârligat și cu niște ochi mici verzui.

— Bine, bine, înțeleg că așa-i legea, reluă vorba Toma Duroi, da par'că-i din cale atară îndrăcită!...

— Oare așa o fi fost și înainte vreme?

— Așa a fost de când s'a pus vama asta, stare-ar pustiu la capul ălora d'au bătut parul întâi aci!« întări Pătru Vălcu.

Acum intră'n vorbă și al treilea, Nicuț Irimie, un tânăr roșcat la față, cu mustața mică, zbârlita.

— Da mai înainte vreme nu era vama?

Și Pătru Vălcu se încrunță odată, și dete din cap:

— Firește că nu. Cică pusese neamtu

granița pe apa Moeciului și pe la Zărnești în sus și Românii mai colo în jos, și rămăsese la mijloc munții ăștia și nouă sate, cari nu țineau nici de țara Neamțului, nici d'a Românului. De bine, bine le mergea moșilor noștri d'aci din ținutul Branului, că n'aveau atâtea angarale pe cap; dar beleaua a mare era, că plăteau vamă și când mergeau la Braşov și când treceau în țară dincoace. Da'cau văz't ei una ca asta, s'au jeluit la domniai ai mari — și dacă s'au jeluit ei, cică au v'int ispravnicii pân' ale nouă sate și dela Român și dela Neamț și au întreat de oameni că ei unde vreau să treacă, și ei, de, au dat răspuns ca unu', că la Neamț, ca să nu mai dea vamă când s'or duce la Braşov, să cumpere cisme și toate celea, și să aibă bere și vinars ieftin. Dintr'asta s'a mutat hotaru țării românești mai la deal oțără, pe unde e acu și s'a apropiat și neamtu de dincolo, făcând graniță între ei!«

— He, da lucru bun n'au făcut ai d'au făcut asta! vorbi Toma Duroi.

— Auzi tu, pentru o cismă și pentru o pustie de bere sa avem noi acu atâtea năcaz și primăvara și toamna cu vitele?! Că doar musai să le aduci aci, că la noi nu-i nici pentru vițai iarbă. Cu totul altceva era dacă treceau ei dincoace, unde e și belșug mai mare de

*) Copăcărie căzută.

au fost pedepsiți judecătorește pentru „agitații“ ar trebui condamnați să piardă orice drepturi politice“.

După această solie nici cel mai naiv dintre noi nu va mai putea crede în sinceritatea intențiilor președintelui Justh.

Alaltăeri s'a ținut în Pesta un conziliu de miniștri, în care s'a hotărât demisiunea cabinetului Wekerle în urma faptului, că Maj. Sa pretinde sus și tare ca guvernul și dieta ungară să împlinească pactul încheiat cu coroana în anul 1906. Înainte de toate Maj. Sa cere votarea reformei electorale. De concesii nici pomeneală.

În urma acestei demisiuni, care va fi adusă la cunoștință Maj. Sale, se crede că Maj. Sa va chema din nou la putere actualul cabinet cu puține schimbări, care va avea să rezolve reforma electorală. Ce se va întâmpla însă în viitorul apropiat, nu poate ști nimeni, căci prea s'au incurcat izele politice. Toate foile zugrăvesc situația interioară a țării în colorile cele mai posomorâte.

Martii se va deschide dieta ungară. După informațiile ziarelor maghiare președintele Justh va lua Sâmbătă dispoziții pentru convocarea dietei. Prima ședință va avea loc Martii la orele 10 a. m. La ordinea zilei vor fi diferitele comunicări ale președintelui și citirea actelor sosite. Se prevede că ședința va fi foarte furtunoasă. Câțiva membri ai grupului băncei vor lua cuvântul spre a comenta diferitele faze, prin care a trecut criza și spre a propune ca parlamentul să se pronunțe printr'un vot asupra acestei cesiuni.

Vor mai vorbi și câțiva membri ai partidului din stânga și probabil și câțiva deputați naționaliști și croați spre a-și expune punctul lor de vedere. S'au anunțat și câteva interpellări urgente. Deputatul G. Nagy va interpela guvernul asupra afacerii pretinsei violări a steagului unguresc la Sinaia.

Nici nu s'au sfârșit bine vacanțele de vară ale procurorilor și judecătorilor unguri, și au și pornit procesele și perchezitiile în contra ziarelor noastre naționale. Zilele trecute a fost pedepsit de către curtea cu jurați din Târgul Mureșului redactorul ziacului „Țara noastră“ d-l D. Marcu pentru doi articoli cu 1 an închisoare de stat și 1000 cor. amendă în bani. Deasemenea a fost pedepsit pentru „agitație“ părintele

toate și trau' mai ușor. Nu vezi tu ; vite cu nemiluita și pe preț de nimica, pâne destulă și poame și sare și ce nu găsești oare?! Și câți de la noi n'au plecat cu traista n' băț și s'au îmbogățit aci în timp scurt de tot?!... Dar în țara noastră cu cizme ieftine și cu bere multă venit-a vre-un tărăie-brâu măcar de dincoace să-și scoată hrana de toate zilele?... S'apoi să-ți iee vamă și să te globiască pe tine român, când treci în țara românească, eu unu' nu mă 'mpac cu vorba asta, Doamne sfântule ! Ar trebui să ne jeluim acu noi și să cerem la Domnii cei mari din țară să ne ia și pe noi la ei, să scăpăm de toate neajunsurile astea !...> sfârșește el.

Pătru Vălcu, ca om mai bătrân ce e, răspunde cumpătat :

— Apoi dacă ne-om jeluim, crezi că ne alegem cu ceva? Că Domnii cei mari și de la noi și de aci în unii la alții, știi vorba ceea: >corb la corb nu-și scoate ochii< și puțin le pasă de noi !>

— >Ba nu-i drept, urmă vorba Toma Duroi. Românii de aci ar vrea bucuroși să ne tragă în partea lor, că cine e ăla prostu' să zică Doamne ia-mi, ci Domne dă-mi. Toată vina e însă Unguru'. Nu vezi tu numai de când e el stăpân pe noi, au început să neargă toate lucrurile anapoda?! Cu neamtu' era altfel, că e om mai de înțeles. Da' Unguru' are inima dracului în el ; presemne d'ăia se cam feresc și

Bogoevici din Bania cu 6 zile închisoare. Alaltăeri s'au făcut ziaelor „Lupta“ și „Tribuna“ câte-o perchezitie domiciliară etc. etc.

Adunarea generală a societății noastre teatrale.

În zilele de Duminecă și Luni s'a ținut în Alba-Iulia adunarea generală a societății noastre pentru fond de teatru român. Serbările aranjate din acest incident au fost înălțătoare, iar în cele două ședințe ale societății s'au luat hotărâri folositoare în ce privește activitatea societății în viitor.

Președintele societății, d-l Ioan Mihu a deschis adunarea printr'un important discurs, în care a arătat căile, pe cari societatea română teatrală ar putea ajunge uai iute la scopul ei: A accentuat principiul corect, ca aspirațiile noastre culturale să fie aduse în consonanță cu forțele noastre economice. A mai spus, că societatea noastră teatrală nu se poate mângâia în activitatea sa numai la procurarea mijloacelor materiale pentru teatrul nostru viitor, ci ea este datoare a face tot ce astăzi se poate pentru a produce o mișcare generală sănătoasă.

În scopul acesta d-l Dr. Mihu propune între altele cultivarea teatrului țărănesc, a teatrului studențesc și participarea mai intensivă a industrișilor și meseriașilor noștri la mișcarea noastră teatrală.

Ca o dovadă viuă al interesului, ce-l poartă distinsul președinte al societății noastre teatrale față de scopurile societății, dânsul a dăruit considerabila sumă de 10.000 cor., din a cărei venit să se premieze piese teatrale românești și colecțiuni de muzică populară românească sau compoziții muzicale originale cu motive românești.

În următoarele lăsăm se urmeze părțile esențiale ale raportului general al comitetului societății, care a fost luat cu aprobare la cunoștință :

Comitetele filiale. Comitetul a dat anul acesta deosebit interes înființării de comitete filiale, ce se hotărâse tot de adunarea generală din anul trecut. Prin acestea credem a se pune o temelie trainică pentru lucrările ulterioare, fiindcă aceste comitete au să fie pepinierele, unde se poate cultiva în mod sistematic interesul pentru scopul societății.

Comitetul a exmis în mai multe rânduri pe directorul artistic să organizeze în diferite părți locuite de Români, comitete filiale. Anul acesta ne-a și succes să înființăm asemenea organe aproape în toate părțile transilvane și bănățene ale patriei noastre, găsind pretutindeni însuflețire pentru scopul societății. S'au organizat în următoarele locuri comitete filiale :

1. Lugoș, 2. Caransebeș, 3. Făget, 4. Bocșa, 5. Reșița, 6. Oravița,

frații noștri de aici și să-și bage în plug și să se ia la harță cu el. Oare cine n'a auzit că a fost odată un Domn mare și viteaz în țară, care a trecut cu ostii dincolo, a bătut pe Unguri și a făcut o țară mare de români și apoi cu ce s'a ales, că i-au întins curse blestemății și i-au ucis ca p'un câne?!...>

Cică și fecioru' împăratului nostru avea de gând să strice vama asta, lăsând pe români să trăiască n' voia lor și Ungurii de ciudă i-au făcut și lui de petrecanie! Apoi să mai tragi nădejde ca spănu de barbă că s'or schimba lucrurile cândva!...>

— >Ba eu am înțeles că odată ș'odată tot o să se ducă opt cu a brânzii nouă granița cu scivisiții ăștia de nemțești cu tot! zise Nicuț Irimie.

Cică moștenitorul de acu al nostru are să dea o fată d'ale lui după un crăișor din țară și o să-i facă diată ținutu' ăsta de români!...>

La vorbele astea cei trei inși au ridicat totodată capetele spre soare răsare, au scos câte un oftat lung și au însemnat în inimile lor o cruce apăsată către Domnul puternic, rugându-l să facă să fie așa!...>

Funcționarii s'au oprit la o adunătură mai mare de oameni, unde au zărit pe Chiva lui Mosor, un drac de văduvă de pe Dâmbovicioară, cu părul gălbui, tot

7. Bozovici, 8. Biserica-albă, 9. Alibunar, 10. Cubin-Timiș, 11. Satul nou 12. Petruvasila, 13. Timișoara, 14. Sânmihaiu, 15. Seleuș, 16. Doloave, 17. Uzdin, 18. Ecica, 19. Torac, 20. Comlos, 21. Nereu, 22. Sânmiclăușul mare, 23. Pesac, 24. Ciacova, 25. Lipova. 26. Gherla, 27. Dej, 28. Bistrița, 29. Năsăud, 30. Rodna veche, 31. Sângeorgiul român, 32. Lăpușul ung. 33. Ilva mare, 34. Borgo-Prund 35. Beclean, 36. Huedin, 37. Teaca, 38. Reghin, 39. Ludoș, 40. Turda, 41. Toplița, 42. Uioara, 43. Teiuș, 44. Blaj, 45. Alba-Iulia, 46. Deva, 47. Orăștie, 48. Hațeg, 49. Hunedoara, 50. Dobra-Ilia, 51. Lipova, 52. Săliște, 53. Sibiu, 54. Agnita, 55. Mediaș—Ibașfalău, 56. Sighișoara, 57. Sânmărtin, 58. Brașov, 59. Șimleu.

Ne-au mai rămas părțile unguerene dela Murăș în sus, munții apuse și alte mici localități, unde cu ajutorul lui D-zeu vom duce steagul Thaliei în toamna și iarna aceasta.

După aceasta vom începe cu organizarea de trupe de diletanți și instruirea acestora în scopul lătirii și perfecționării mișcării noastre teatrale. Și avem bună nădejde că și în privința aceasta să realizăm binefacerile dorite.

Pentru ca să se poată dezvolta în sânul comitetelor filiale viața uniformă și sistematică, comitetul a elaborat un regulament pentru afacerile lor, pe care îl prezentăm onoratei adunări generale spre desbatere și aprobare.

Bursele. Societatea a avut cu sfârșitul anului trecut numai un bursier, pe d-l Ionel Crișanu, la academia de muzică din Viena. În ședința sa ținută în decursul adunării generale în Oravița, comitetul a votat un ajutor de 1000 cor. tânărului student în drept și conservator în Budapesta, Ștefan Mărcuș și ulterior a votat cu rezerva aprobării ulterioare a onor. adunări generale și tânărului Nicolae Brătean student în drept și conservator în Cluj, un ajutor tot de 1000 cor. — fără a fi luat vre-un obligament în ce privește viitorul lor, ci numai în vederea dezvoltării talentelelor lor muzicale. Și acești doi tineri au studiat la academia de muzică în Viena.

Averea societății. Fondul societății constă cu finea anului 1908/9 la 30 Iunie a. c. din suma de cor. 451,798-29.

În decursul anului averea s'a sporit cu cor. 17,479-45.

Datele speciale despre starea averii, despre mișcarea casei și peste tot despre exercițiul anului 1908/9 se găsesc în raportul și registrele pre-

în cărlionți, piăviță la față și veșnic cu râsul pe buze, pentru care și-au rupt mulți picioarele urcând la dealuri și nu mai puțin și-au golit pungile și n' câte case n'a intrat dihania!

Chiva a ajutat lui tată-său la ales și la numărât și acum sta pe iarbă lângă un țarc.

E mbrăcată ca n' zi de sărbătoare, cu ștergar de ibrișim pe cap, cu iie mare în două fofeze, cu totă bleasc de flori. Unul din funcționari se duce drept la ea și-i stă în poală. Chiva își adună puterile și-i face un vânt de-l dă d'a dura, cât era el de mare și greoiu. Atât a trebuit ca să înceapă glumele pe seama lui.

— Știe ea Chiva cui dă cu piciorul râde un alt funcționar. Doar bărbatu-său și la revolvnic!... și zicând așa se apropie de ea și o apucă de sub bărbie. Chiva îl înhață și pe ăsta de mâni și dă să-l învârtească ; dar funcționarul se ține bine și-o rotește pe ea la rândul ei și-așa se duc o toană bună deval. mai învărtindu se mai rostogolindu-se, de-au făcut pe mulți să rădă cu lacrimi!

— Uite cu ce-și pierd vremea și creșterii nemțești noștri!... Dăia-mi succesc ei atâta pe Român, ca să le iasă ceva sfântuală! zice Toma Duroi.

Din strunga și țârcurile de lângă stâncă oamenii au început acum să dea

zentate de casierul societății, alăturat la acest raport.

Averea se află și acum spre păstrare ca deposit la filiala „Albina“ în Brașov.

Biblioteca teatrală. Biblioteca editată de librăria I. Ciurcu în Brașov sub conducerea societății s'a sporit și anul acesta. S'au ales : „Casa veche“ comedie în 1 act, localizată de d-na Adelina Tăslăuanu după A. Theuriet. 2. „N'am vreme“ farsă în 1 act, localizată de I. Enescu după Labiche. 3. „Moise Păcuraru“ piesă populară originală cu muzică și cântări în 4 acte și 1 tablou de Dr. Dion. Stoica, apoi „Nezdrăvniile divorțului“, „Mincinosul“, „O Sâmbătă norocoasă“, „Două lumi“, „Dragostea“, comedii localizate. Numai una a eșit deja de sub presă, celelalte așteptând acum să se tipărească. Pentru primele 3 piese s'au dat onorare iar celelalte fiind deja traduse de mai înainte, s'au corectat și îngrijit în privința limbei de directorul art.

Membrii. Cu ocaziunea înființării comitetelor filiale, prin întervenirea personală a directorului artistic, s'au grupat mulți fruntași români împrejurul steagului societății, înscriindu-se în șirul membrilor.

S'au înscris membrii noi : fondatori 70, pe viață 306, ordinari 30, ajutători 33.

Peste tot societatea are azi membrii fondatori 189, membrii pe viață 475, ordinari 226, ajutători 33. Total 923 membrii.

În decursul anului am avut durerea a înregistra pierderea neuitatului fondator și prezident de onoare al societății, Dr. Alexandru de Mocsonyi. Comitetul și-a împlinit trista datorință față de meritul său fondator și prezident răposat, trimițând pe secretarul Dr. Iosif Blaga și cassarul Dr. Nicolae Vecerde, ca să reprezinte societatea la înmormântare, dându-le însărcinarea a depune o cunună de flori naturale pe sicriu și a talmăci adâncă durere și vecinica recunoștință a societății.

A mai pierdut societatea în decursul anului pe membrii Dr. Ioan Hozan, Mihail Cirlea, Mihail Bontescu, Teodor Bulcu, Bartolomeiu Baulescu și Coriolan Brediceanu.

Comitetul propune la locul său ca adunarea să însărcineze comitetul a se îngriji de pictarea portretului fondatorului și fostului prezident de onoare Dr. Alexandru de Mocsonyi având a se păstra în biroul societății ca semn de venerațiune și recunoștință.

drumul la mânăzi. Le vezi pornind câte una, ținându-se lanț, ca înșirate pe ață și încet încet se adună la un loc în marginea pădurii în ciopor mare. Mânăzării le lasă în poznială prin preajma stănei, să facă ceva lapte pentru mușul de amiază. Larba mare de-o palmă se resfiră cărări. Gurile infometate imbucă lacom, șezând mult la un loc. Dar nu trece decât puțin și apurându-le dorul de miei, încep să zbiere de-ți iau auzul. De colo, dela o parte, răspund glasurile pițigăiate ale odraslelor înțărcate.

Stăpânul de munte merge acum și ia miei în primire, semnând numărul lor și numele Românului într'o cărticică. S'au strâns câteva sute și s'au înșirat pe o peneiță cu părușcă, mergând spre locurile lor de pășune, prin colți. Și e un așasberet pe ei acum când se văd d'odată lipsiți de ugerul cald și atât de departe de mamele lor dragi, că se simte în ei toată jalea inimilor înstreinate într'o lume nouă, necunoscută și plină de primejdii pentru ele. Unul din ei, mic, târcat, a rămas puțin mai în urmă și nu știu a presimțit ceva în negurile zilelor viitoare ori a rășbit până la urechile lui un behăit răgușit din vale, dela stână și a deslușit chemarea sfântă a sufletului de mamă, că a rupt odată la fugă de n'a fost în stare să-l mai oprească nimeni.

Soarele e acum drept în răscuri.

Primul congres studentesc național-cultural la Iași.

— Dela raportorul nostru —

Pentru orientarea cetitorilor numărului nostru de Duminică, facem o scurtă dare de seamă a celor întâmplate până la ziua a III de la care dăm raport amănunțit. Congresistii au sosit Sâmbătă la Iași. Sunt cu totul vreo 900 dintre cari din Bucovina vreo 60 apoi câțiva din Macedonia, din Basarabia și dela universitățile din Apus. Din Ungaria abia câțiva s'au strecurat, mai cu seamă studenții de la teologie. Duminică a fost ziua întâia de ședință. S'au schimbat salutările, și s'au dat depeși către Regele, ministrul școalelor, d-lui N. Iorga și alții. Seara a fost la teatru reprezentare națională. A doua zi au plecat la mormintele bărbatilor mari și au jucat o horă cu toții împreună, în piața »Unirei«. În toată vremea a stăpânit mare însuflețire și rânduiala cea mai bună. S'a trimis o depeșă guvernului maghiar, cerând o universitate românească, și încetarea persecuțiilor. După amiază au început conferințele. Din feștecare ținut românesc — Bucovina, Macedonia, Basarabia, Ardeal — câte un student a citit o conferință despre situația poporului românesc din acel ținut. Aci dăm conferința unuia din România, trimisă de corespondentul nostru:

Ziua a treia.

Congresistii pornesc conform programului să viziteze monumentele și instituțiile vrednice de a fi văzute ale acestei a doua capitale a țării. Se vizitează întâi Școala de Arte frumoase și bogata pinacotecă a acesteia, după aceea *Trei-lerarchi*, biserica lui Vasile Lupu, restaurată prost dar totuși așa de bogat și de frumos, că rămâne necontestat unul din cele mai de seamă monumente ale țării. În apropiere de Trei Ierarhi se află și *biserica Sfântu Nicolae*, ctitoria marelui Ștefan, reconstruită și ea fără a se fi respectat planul arhitectonic al vechii biserici cu trei altare.

După aceea congresistii străbat, ca pentru a compara durerile prezentului cu amintirile mari ale trecutului, mahalaua săracă a Tătarșilor, și merg la *casa de cetire*, întemeiată aci de profesorul N. Iorga

*

A treia ședință.

După amiază se redeschid ședințele în Sala Teatrului Național.

Se citesc iarăși mai multe telegrame sosite, dela d-nul Rector al Universității din București, dela Consiliul comunal al orașului Craiova, dela congresul profesoralor români din Turcia și dela d-nul *general Stoica*, care *mulțumește în numele Ardelenilor pentru telegrama, care a fost trimisă prim-ministrului maghiar.*

Se dă cuvântul d-lui *Coroi*, student al facultății juridice din Iași, care vorbește despre *starea economică a poporului românesc din Regat.*

El începe prin a aduce omagii marelui economist, celui mai mare *economist al țării, d-lui profesor A. C. Cuza*, al căru discipol conferențiarul este. El stabilește principiul că pentru a studia starea economică a unui popor, trebuie să analizăm nu bugetele, nu finanțele, ci posibi-

litatea de viață a marelui masse a poporului. Ori ce societate se împarte din punct de vedere economic în 3 părți: clasa țărănească producătoare, clasa de mijloc și clasa dirigență. — Cele două din urmă formează populația orășenească. Intre aceste trei clase este un circuit continuu. Clasa țărănească, cea mai tare și mai sănătoasă, alimentează clasa de mijloc, care dă la rândul-i elemente dirigențe. Când una din aceste clase sociale e înstrăinată, atunci circuitul social e întrerupt, societatea suferă, merge spre dezagregare. *Aceasta-i din nefericire situația noastră, căroră ne lipsește o clasă de mijloc românească.*

1. *Populația rurală a României este în țara noastră incontestabil cea mai importantă.* Despre țărănul român se poate spune că el este un neîndreptățit, când după veacuri de muncă el este tot sărac, mai sărac decât la începutul vieții lui istorice.

Împărțirea proprietății este anormală în România: o mie cinci sute de mari proprietari stăpânească două treimi din pământul țării, pe când un milion de țărani stăpânește de abia o treime. Intre cele două proprietăți, mare și mică nu există o *proprietate mijlocie*. Asta se explică prin aceea că țărănul încă dela împărțirea a avut prea puțin pentru ca să se poată ridica din starea lui, în stare de proprietari mijlocii.

Dintre *marii proprietari* numai foarte puțini își înțeleg rolul lor social. Cei mai mulți dintre latifundiarilor își ardează moșiile și dezertează dela datoria lor socială, ardează țărăniile celui dintâi străin venit să exploateze pe țărani. Conferențiarul vorbește despre sistemul ardeșesc al trusturilor *jidovești și se pune sub scutul afirmărilor d-lui Haret din lucrarea sa: Cestiunea țărănească, tocmai pentru a dovedi că neîncrederea autorității superioare în discuțiile congresului este neînțeleasă!*

Arendășii evrei au ruinat clasa arendașilor români și au ruinat mai ales pe țărani. Mizeria țărănului român se datorește nu atât lipsei de pământ cât exploatarei.

Conferențiarul vorbește despre alimentație, felul de viață al țărănului român, care »sufere de foame constantă« după cum a zis un prim-ministru al țării. În zădar e spornic poporul român, mortalitatea e îngrozitoare, alcoolismul, pelagra, tuberculoza îl decimează. Țărănimia susține pe spatele ei o stare de civilizație cu mult prea apăsătoare pentru ea. Ea reprezintă 96% din contribuabili. Ea dă din sărăcia ei bugetele jubilate.

De abia se isprăvise *ospațul jubilar*, în care pânea era stoarsă din sudoarea țărănimiei, când ea s'a revoltat. Era revolta unui popor flămând. A venit după asta sângeroasa represiune: tunurile cumpărate din sudoarea aceluiaș țărăn român au fost încercate pe bordeiul lui însuși. Avut-au ei dreptul să măcelărească răzbu-nător acest popor revoltat de foame, ei care au făcut revoluții ca să ajungă la guvern?

A urmat *reforma*. O reformă nesinceră, fără îndoială. Sunt sate, în care biserica e o ruină, în care școala e o ruină și în care totuși postul de jandarmi se răsfăță într-o mare clădire frumoasă cu două caturi.

— Pe care? Pe Chiva? întrebă miorarul zgând niste ochi mari și ducând buzele la ceafă într'un zâmbet venit așa deodată ca un soare după furtună.

— Da ce-mi vorbești în bașcalii mă? se răstește moșul cătrănit și dă să-l croiască cu băta. Dar așa, cât ai clipi din ochi și sărise de gățul lui.

— Vrei trântă moșule?... Haida de-ți dă meșii!... Poate vine Chiva să ne despartă, o iau pe ea și te las pe d-ta!

— Îl sucește odată 'n loc și dă să-l re-peadă cât colo, e oprit însă de cei din jur.

— Ci stați locului, mă neoamenilor; ce vi-s'a năzărit acu?... zise stăpânul.

— S'a întâlnit ticu cu nana! lămurul un funcționar, care nu prea rumega nici ei pe moș.

— Se știe doar de când lumea, că bătrânii și copiii sunt iuți foc ca ardeiu al roșu! adaugă Toma Duroi.

Stăpânul trage o frișcă miorarului

— Hai, licăr poteca! și-i face semnu cu mâna, să-și vadă de drum.

Flăcăul era supărat c'a fost dat la mioare, departe de stână și de bunătațile ei, și unde nu era rost să mai zărească picior de om ori câte o fetișcană ceva.

Fie-care dă grije cărlănașului și la miorari, să facă ochii 'n patru să nu se prăpădească nimic din ciopoarele date pe

Un popor nu se moralizează prin ba-ioneta jandarmului, ci prin cuvântul preotului și al învățătorului.

Legile de reformă au fost nesincere, ele nu se aplică. A fost numai o iluzie de îndreptare. Problema agrară se complică acuma cu problema evreiască, formând aceea ce s'ar putea numi nodul vital al neamului românesc. Il numesc lenes pe țărănul român, dar uită că din munca acestui lenes se susține întreg edificiul de stat al României.

2. *Clasa de mijloc trece printr'o criză extraordinară, ea e amenințată să dispară.* Elementul evreiesc o distruge încet dar sigur, nu numai în Regat dar în toate ținuturile românești. — *Problema evreiască este așadar o problemă a României în întreg.* Acel care a prezentat-o în toată gravitatea ei a fost profesorul A. C. Cuza.

Elementul evreiesc sporește la noi, după împărțirea Poloniei și mai ales odată cu schimbarea socială-economică care s'a operat la noi la jumătatea sec. XIX. — Meseriașii noștri au fost lăsați fără ocrotire. Astăzi meseriașii și comercianții din toată Moldova de Nord sunt în zdrobitoare majoritate Evrei.

În orașe, în Iași însuși sunt 40.000 de Evrei și numai 30.000 de Români. Numărul celor dintâii crește, al celor de al doilea scade, cu toate că natalitatea e mai mare la acești din urmă. În Iași n'au mai rămas românești decât funcționarii și monumentele.

Un popor trăește, cum am zis, printr'un vecinic circuit social. La noi însă *pătura de mijloc înstrăinată, este o pătură izolatoare între țărănimie și clasa dirigență.* Ea nu se reînnoiește prin elemente venite din pătura țărănească, tinde însă prin forța ei de expansiune firească să selecționeze elemente pentru clasa dirigență. Iată pentru ce această clasă dirigență e și ea amenințată cu înstrăinarea și va fi înstrăinată de bună seamă pe dată ce se va desființa articolul 7 din Constituție. Trebuie să ne apărăm însă chiar având acest articol.

Evreimea din toată lumea duce lupta pentru desființarea acestui articol, prin toate mijloacele, începând dela ispita unui împrumut până la amenințările diplomatice și retorica unui umanitarism perfid în favoarea proletariatului evreu.

Au încercat la noi mulți sentimentali și mai ales mulți oameni de rea credință să prezinte lupta pe care o ducem împotriva elementului evreiesc ca pe o *luptă religioasă*. Protestăm, zice conferențiarul, împotriva acestei intervertiri perfide. Lupta e numai de ordin economic, pentru că noi suntem o țară care avem proporțional cu numărul indigenilor mai mulți Evrei și decât Rusia, și decât Franța, Germania, Belgia ori Anglia, lucru pe care conferențiarul îl dovedește cu date statistice. Trebuie să nu-i lasăm a locui la țară, să-i concentrăm în orașe, și să-i facem ca concurența lor între ei să-i distrugă, să-i facă să plece.

3. *Casa dirigență* dă direcția întregii mișcări sociale și economice. Vechea clasă boierească a fost înlocuită cu cea clasă, a oamenilor cari fac politică eterogenă și amenințată în existența ei prin infiltrarea cu elemente străine ridicate din clasa de mijloc înstrăinată. Azi deputații și senatorii fac jocul marilor apărători ai bogățiilor noastre, străinilor ce ne primejdiesc viața.

mâna lor. Primejdia cărlanilor e ursul, care când dă peste ei îl împândură și-i ia din urmă cu duimul; iar a mioarelor hoții, cari stau tupilați pe după tuie, trag de picior câte una care li-se pare mai grăscioară și pornesc în liniște cu ea, ori se adun mai mulți, dau navală, leagă pe miorari, și pornesc cu câte un ciopor întreg, trec granița și se infundă în păduri.

— Parcă s'au mai rărit hoțiile anii ăștia! zice unul.

— S'au rărit, c'a fost Staicu la pușcărie. Da' acu a scăpat și să te fi-i părleol răspunde altul. Și oamenii se pun să povestească fiecare câte ceva despre hoțiile omului ăștia șiret, căinos la inimă, și de-o îndrăzneală fără seamăn. Staicu era un hoț de două țări. Își avea casa în »Ciocan« lângă satul de peste frontieră »Șirnea«. Dormea pe pământul țării românești și ținea ochii țintă spre Ardeal, jefuia aci și se ascundea dincoace, fura la noi și vindea dincolo. Povestea vieții lui e asta:

În tinerețe își făcuse o ceată bună de flăcăi și femei, îmbrăcate bărbătește și a prădat toată Valea Moeciului până spre Brașov, schingiind Români, Sași și Unguri fără deosebire, încercând cai cu munca mânilor și umplându-și chimirul cu aur zimțat.

— Organismul nostru social-economic e așadar bolnav, el trebuie însănoșat și opera de însănoșare trebuie începută acolo jos, la temelie. *Erau vremuri când tinerimea generoasă lupta în numele unui umanitarism larg, privea adesea la steagul roșu; azi însă dacă ne-am uita numai o clipă la țărănul nostru, ori câtă generozitate am avea și tot nu ne-ar mai rămânea nimic din ea, pentru alții decât pentru el. Sub cele trei culori ale neamului nostru este de datoria noastră să luptăm.*

*

Se dă apoi cuvântul d-lui *Savin*, student la teologie și președinte al »Uniunii studenților români« care vorbește despre starea culturală a Românilor din regat.

El face istoricul dezvoltării noastre culturale, din cele mai vechi timpuri până azi. Împrumutul fără rezervă de elemente străine a dat în secolul al XIX o mare izbitoră culturii noastre specifice. Se poate zice că noi avem astăzi o civilizație de împrumut. Suntem un popor pseudocult și de aceea lipsiți de cultură și de religiozitate. Situația e dureroasă la noi: sus cultură înstrăinată, la mijloc pseudocultură, iar jos incultură. Avem nevoie de cultură, de cultură multă. În fruntea luptei trebuie să fie universitățile și profesorii universitari, ei formează generațiile de intelectuali meniți să ridice nivelul cultural al țării. *După cum universitățile au creat și susțin o Germanie mare, tot așa universitățile noastre ne vor putea da o Românie nouă.*

*

Despre ultima ședință de asemenea dăm un resumat:

În ultima ședință intimă de Miercuri, s'a citit expunerea rapoartelor asupra următoarelor chestiuni: 1) Organizarea studenției după centre universitare. 2) Organizarea studenției după cercuri județene.

După amiază de la orele 2—6 congresistii s'au întrunit din nou pentru a urma discuțiile în ceea ce privește desideratele; și discuția și votarea lor; cetirea *statutelor noului organizații* și activități studențești, precum și votarea lor. Apoi s'au mai discutat următoarele chestiuni: a) Raporturile dintre studenție și Liga culturală. b) Căminuri studențești în București și Iași. c) Un semn distinctiv studențesc. d) O serbătoare a studenției. e) Inființări de societăți de excursie, sport și gimnastică. f) Inființări de societăți filarmo-nice studențești. g) Birouri medicalo-juridice studențești. h) Chestii studențești interne: seminare, taxe, examene, programe, regulamentul de disciplină, etc. i) Reduceri pe căile ferate române. j) Apariția unui organ studențesc.

Ca încheiere, din punctele discutate și admise de congres, se va întocmi un program general, care va călăuzi activitatea viitoare a studenților români de pretutindeni, și s'a primit următoarea mișcare:

»Tinerimea universitară română, întrunită în primul congres cultural-național din Iași, ascultând conferințele anunțate prin program asupra stării neamului nostru de pretutindeni, sub toate raporturile, precum și asupra chemării ei imperative față de idealul cultural-național, discutând cu de amănuntul și adoptând în totul statutele alcătuite de comitet pentru înfap-

Odată a jefuit pe două biete fete bătrâne de sas, le-a tăiat piepturile, le-a scos dinții din gură cu cleștele, le-a ars cu vergi înroșite în foc, până le-a făcut să scoată banii. Una din ele l'a apucat cu dinții d'un deget și i-l'a rupt. După bucățile găsite în gura moartei s'a dat de urma hoțului, a fost prins și băgat la pușcărie. A stat ce a stat însă și-a scăpat fără să i-se dea de urmă.

În țară a urmat ani mulți cu hoțiile, fura boi din suhaturi, cai din herghelii oi de prin munți. În Valea rea s'a dus într'o vară, cu alți trei tovarăși de rele, s'au apropiat de miorari, au început să tragă focuri și au luat după urmă tot cioporul.

Dovedindu-l cu un furt de boi, a fost urmărit un an întreg de jandarmii de aci și nu l'au putut prinde decât după ce l'au împușcat în picior pe când săria un gard să fugă. A bolit câțeva vreme în spital, și-a făcut osânda 'n pușcărie și iarăși s'a apucat de meșteșugul vechi.

Se zice însă că i-au spus gendarmii și cei din temniță, că de nu s'o lăsa de blăstămății, îl împușcă ca p'un câne când le-o mai cădea 'n mâni și ei d'atunci s'a mai astâmpărat puțin și trăește la casa lui ca un om cinstit, numai că hoțiile se fac mereu sub paza și după îndemnul lui de copoiu bătrân.

Când i-s'a furat cuiva ceva n'are de

Copacii și-au supt umbrele, și-au scovârjit frunzele și-au chemat pasărilor toate la cuiburi. Numai câteva ciocârlii își joacă jocul lor în înălțimile albastre; iar în depărtare un her-te fâlție grăbit spre un smoc de pădure.

Oamenii trec acum pe un ochiu de verdeață, unde-s sterpele: botoase, berbeci și mioare la un loc.

Toma Duroi a luat de coarne un berbec și-l arată unuia din miorari, un flăcăiandru scurt și vânjos.

— Mă, să ai grije de batalu' ăsta, că umbliă cam cărnice; d'ăia i-am și pus clopot, să nu te împngă păcatul să i-l iei că râde dracu de tine apoi!

— Parcă de s'o găsi vre-unu să i-l fure o să mă întrebe pe mine! îi răspunde el.

— Și berbecule ăsta, bagă samă că-i de rudă: Il plătești cu pielea ta, de o pieri! adaugă Pătru Vălcu.

— I-oi spune dacă l'oi vedea! zise miorarul, prefăcându-se că se gândeste cine știe unde!

— Bine-bine, ară drace, că seamăn eu! face Pătru Vălcu, care înțelese, că flăcăului nu-i sunt toți boii acasă.

— Și mioara asta bucalae să n'o pierzi din ochi!.. îi strigă Mosor ăi bătrân.

tuirea unei serioase organizații studențești pe baze cultural-naționale, adânc impresionată de cele auzite și propuse, pătrunsă de cele hotărâte, își ia solemn angajamentul de a sluji cu orice jertfă crezul său de izbăvire a neamului prin muncă neînteruptă, pentru interesele lui superioare.

Moțiunea a fost primită cu ovații.

Seara la orele 9 a avut loc în localul societății de gimnastică, o agapă intimă studențească.

De oarecând până în acest moment, nu li s'a făcut cunoscut de minister, acordarea reducerii ce au cerut, nu se știe dacă vor mai pleca în excursia proiectată.

Străinătatea pentru noi.

Din toate părțile se ridică protestări contra modului cum înțeleg Ungurii să se poarte cu naționalitățile, pe cari întâmplarea le-a pus sub domnia lor.

Procesul de înaltă trădare făcut Croaților și care se judecă acum la Agram a pus în mișcare întreaga opinie publică europeană. Aceasta însă pare a nu avea o mare influență asupra celor din Budapesta.

Ungurii se joacă cu focul. Dacă ei ar ști să cetească în propria lor istorie, ar ști să aprecieze cât de mare este influența opiniei publice europene și cum nimeni nu poate să-i reziste, căci și-ar putea aminti că chiar ei datoresc existența lor ca națiune și independența lor, — intervenției străinoare și eficiente a acestei opinii publice.

La celelalte protestări îndreptate contra șovinismului maghiar s'a adăugat acum și protestul »Ligei drepturilor omului« din Belgia. Această ligă presădată de d-l Georges Lorand, cunoscutul deputat democrat, care a vizitat acum vre-o trei luni și țara românească, a votat în ultima ei adunare o moțiune, redactată în termii cel mai energici și care amintește Ungurilor apelurile pe cari și ei le-au făcut la opinia publică europeană, — găsind ascultare.

Iată această moțiune, care de sigur, că va deștepta de nou furia acelor desperați Maghiari, cari găsesc în cultivarea unui șovinism pe cât de exagerat și nemilos, pe atât de nesincer, cea mai bună acoperire a corupțiunii, care roade actualul guvernământ politic.

Iată aci apele ligei :

Liga belgiană a drepturilor omului :

»Considerând că urmărirea represive, cari sub masca unei aparente de judecată serioasă ascund o operă de proscrisie sistematică, ating în libertatea lor peste o sută cincizeci de cetățeni austro-ungari aduși în fața tribunalului din Agram;

Că preveniții, făcând parte din toate clasele societății, sunt urmăriți sub acuzarea vagă și nedefinită de complot împotriva integrității teritoriului ungaro-croat în folosul Serbiei;

Că nici un fapt precis de participare la o crimă de acest soi — altul decât mărturia unui agent provocator dovedit, de altfel desmintit de peste o sută de martori și care se contrazice singur, — n'a putut fi descoperit în sarcina lor;

Că prin urmare, instrucția n'a putut lua ca bază decât impr-jurări cu totul neînsemnate din viața privată a preveniților,

punându-le în legătură cu complotul presupus printr-o interpretare odioasă și ridicolă, cum e de pildă aflarea la societăți agricole etc.

Considerând, pe de altă parte, că garanțiile judiciare cele mai elementare, a-cele cari sunt proclamate prin constituțiile cele mai riguroase, lipsesc acuzaților din Agram, că de fapt ei sunt aduși în fața unui tribunal excepțional, compus de un dictator care consideră condamnarea actualilor preveniți ca o condiție »sine qua non« a menținerii îngrozitorului său principiu de guvernământ; că acest personajiu a distrus pentru acuzați putința unui recurs la organele reprezentative legale și face gol în jurul lor, disolvând dieta din Croația, că drepturile de apărare chiar sunt sistematic violate și executarea lor necurmată împiedecată prin pedepse pronunțate în ședință și sub pretextele cele mai ridicole împotriva advocaților preveniților;

Protestează cu energie pe lângă parlamentul unguresc împotriva atingerilor aduse — în persoana acuzaților din Agram — drepturilor celor mai esențiale, celor mai imprescriptibile ale individului;

Exprimă speranța că această adunare, organ al unui popor care și el a cunoscut asuprirea străină, despotismul administrativ și încercările de a înăbuși conștiința națională și a făcut ca Europa să-i audă atunci protestările elocvente, va ști să pue capăt odiosului proces din Agram și cu un gest de nobil democratism va da libertate victimelor arbitrariului.

Pentru ligă :

Secretar general Fern. Cavalier
președinte.

Georges Lorand deputat de Virton.

Moțiunea aceasta este încă o dovadă că privirile tuturor popoarelor civilizate sunt îndreptate asupra celor ce se petrec în Ungaria. Politicienii maghiari nu mai pot opera acum în vece, neobservați și necontrolați de nimeni.

STIRILE ZILEI.

— 11 Septembrie v.

Din Alba-Iulia ni-se scrie: Toate intratele cu ocaziunea sărbătorii Societății pentru fond de teatru au ajuns suma de 19,700 cor. și anume dela d-l Ioan Mihu președinte 10,000 cor. la concert și teatru 1700 cor., iar taxe dela membrii 800 cor. la olaltă 19,700 cor.

Știri școlare. La examenul de maturitate dela gimnaziul din Brașov, ținut alaltăeri sub presiuni d-lui comisar consistorial Mateiu Voileanu și în prezența comisarului guvernial Siegescu s'au prezentat 3 retrași de bunăvoie dela termenul din lunie la examenul oral din toate studiile, iar 5 la examenul de corigență din câte 1 studiu. Resultatul examenului a fost că 6 inși au fost declarați maturi, anume: Cor. Cărpinișan, I. Bocănescu, Sever M. Decian, Liviu Herlea, Nic. Tr. Russu și Victor Șerban, iar 2 inși au fost avisați la examenul de corigență din câte 1 obiect pentru Decembrie a. c.

La gimnaziul din Brașov s'au înscris până eri 332 elevi, iar la școala reală inf. 84 elevi, cu totul 416 elevi.

cât să se ducă la Staicu, să-i numere aur în palmă și el li spune pe dată ce să facă și cum să dreagă ca să-și găsească vita.

— Mă, da unu ca asta trebuie pus în frigere de viu! vorbește Pătru Vălcu. Auzi tu? Crești cu atâta chin vitășoarele, îți iai bucăți de la gură și le-o dai lor, ca să o ceri dela ele în vremuri grele și tâlharu să ți-le fure fără pic de milă și să le vândă pe nimic la ai măcelari, cari își puși anume pe chilipiruri d'astea!

— Nu zice așa moșule, că tufele au urechi și Staicu nu iartă nici o vorbă grea, li răspunde Nicuț Irimie. Ascultă și dela mine un sfat: Ai mai bun lucru e să-l cinstesti când li-i întâlnești, știi vorba bătrânească: »gura de câne s'astupă cu pâne!»

Cu sufletele ușurate d'o grije și împovărate în loc de alta, oamenii s'au înșirat pe poiană. În urmă-le se deslușesc încă sberete jalnice ca un semn de despărțire între oi și stăpâni.

Clopoștii d'acloae, atârnați de găturile berbecilor, se aud tot mai departe în inima pădurii; țâcăriile dela cârlani s'au dus să ție de urât croncanilor și câprioarelor, făcând să fâlfăie prin copaci sturzii pestriți și mierlele cu ciripit ascuțit, pe când în preajma stănei sună tălângile răgușite ale mănzarilor. În pacea serei ce s'apropie, învăluiti în umbre mici, se'n-

dreptează oamenii cu pas molatic, unii spre sat, alții mai depărtați, spre stână, să se odihnească pe noapte și să pornească la drum în zori, pe nemăncate.

În colți prinde a răsuna un glas de buciom: cărlionarul s'a pus să vestească ursul, că el vegheză lângă turma dată'n pază. De dincolo, dela mioare, pornește un chiot lung care taie văzduhul, se isbește de dealurile din față, se lasă apoi pe pământ, tot mai încet, cu surset slab, ce se pierde'n funduri de văi.

Soarele însângerează acum apusul, cerul pare albastru de tot și verde e pădurei lucește parcă mai tare.

(G. V. N. 4)

Româncea și Tătarii.

— Legendă. —

Năvăliseră odată Tătarii în Moldova, și veniseră până'n părțile acestea

Au prădat ce-au prădat și, pe urmă, au plecat ducând cu ei în robie mulți creștini, vite și alte lucruri de-ale Românilor.

Între cei prinși era și o femeie din satul Stânca Doamnei*. Au dus-o în ținutul Crâmului, și acolo Tătarii aștia, cari —

*) Comuna Ștefănești.

Convenire colegială. Colegii: Simeon Alămorean, Ioan Alexandru, George Babeș, Ioan Banciu, Emanuil Beșa, Ioan Broșu, Ioan Buzura, Iosif Cațaveiu, Gavriil Cărlig, Ioan Centu, George Cimoca, Simeon Ciuca, Ioan Gavrilescu, Ioan Goron, Manasie Iar, George Maier, Ioan Manta, Moise Micu, Ilie Moga, Anania Moldovan, Dr. Pavel Oprisa, Isaiia Popa, Simeon Popescu, Alexandru Popovici, Valeriu Popovici, Ilarie Reit, Dr. Vasile Saftu, Iuliu Suceava și George Țăposu, cari împreună cu noi au absolvat în anul școlar 1883/4 cursurile teologice în seminarul »Andreian« din Sibiu se invită și pe calea aceasta a participa la convenirea colegială de 25 ani, ce se va ținea Marți, în 29 Septembrie st. v. (13 Octomvrie st. n.) și Mercuri, în 30 Septembrie st. v. (13 Octomvrie st. n.) în orașul Sibiu după programul stabilit și notificat deja. Cei-ce reflectează la cuartire în oteluri sau pe la privați, să se însinue de cu vreme la membrul în comitet Isaiia Popa, paroch în Ocna-Sibiului (Vizakna). Pentru comitetul arangiator: Dr. Petru Șpan președinte, George Joandrea secretar.

Cununi. Domnul Constantin D. Cârstea și Domnișoara Marioara Alexe Moașa, fac cunoscută cununia lor religioasă, care se va săvârși Duminecă în 20 Septembrie v. 1909, la orele 12 din zi, în biserica gr. ort. română din Dârste. Nuni: D-na și D-l Ioan și Marioara Cârstea.

— Rozica Suciu și Elie Magda teol. abs. anunță serbarea religioasă a cununii lor, ce se va celebra Duminecă în 3 Octomvrie st. n. în biserica gr. cat. din Spring (gara Koncza).

— Domnul Moise N. Tătoiu și D-șoara Elisaveta N. Clinci, își vor serba cununia religioasă Duminecă în 20 Septembrie st. v. 1909, la orele 11 a. m. în biserica gr. ort. română din Bran—Poarta.

— Domnul George Nastea și D-șoara Elena Șona, fac cunoscută cununia lor religioasă care se va săvârși Duminecă în 26 Septembrie st. n. (13 Sept. st. v.) 1909, la orele 4 după amiază, în biserica română gr. or. din Zărnești. — Felicitările noastre!

Necrolog. În 19 l. c. st. n. a încetat din viață Gregoriu Copos fost preot gr. cat. în Cioara și Dobrin, în anul 54 al e-tății, 27 al preoției și fericitei sale căsătorii. Inmormântarea a avut loc în 21 Sept. n. Odihnească în pace!

Convocare. Despărțământul XXIX Mediaș al »Asociației pentru literatura și cultura poporului român« își va ținea adunarea cercuală în 3 Octomvrie n. 1909 după amiază la 2 oare în Bertan, cu programul obicinuit. Convocarea e semnată de d-nii Dr. Dionisie Roman directorul desp. și de d-l secretar Mihail Tatar.

Seara la orele 8 tinerimea română din Bertan va aranja o producțiune corală-teatrală împreună cu dans. În program e luată piesa »O șezătoare la țară«. Venitul curat este destinat în favorul Asociațiunii.

Perchiziție la »Lupta«. Judecătorul de instrucție din Budapesta a făcut o perchiziție domiciliară în redacția ziarului »Lupta« căutând manuscrisul unui articol scris în chestia sinodului dela Caransebeș. În acest articol se critică atitudinea neromânească a lui Burdea și a fraților Ionescu. Perchi-

ziția s'a făcut la cererea tribunalului din Caransebeș, ceea-ce denotă, că procesul e înscenat de acei amintiiți.

Duel. D-nul Dr. Lascu, terminându-și osândă, a trimis pe primul redactor al »Luptei« și pe avocatul Dr. Erdély, ca să ceară socoteală ziarului »Budapesti Hir-lap« de niște articole publicate contra lui Lascu. Redacția a dat de autor pe corespondentul din Pesta al ziarului »Univversul«, care a refuzat să dea satisfacție.

Primejdia jidovească! La universitatea din Paris s'a primit cu deosebită laudă teza unui distins tânăr, scri-ă sub titlul »Evoluția clasei medii în România«, care ar fi să fie ovrimea. Pressa franceză îi aduce elogiul și chiar mulțumite pentru că face cunoscută situația adevărată din România, față de calomniile ovrilor. Este un signal de alarmă, ceea ce se spune în teza amintită. Se dovedește acolo cu statistica la îndemână, că în Moldova, în orașe, 60% dintre meșteșugari sunt evrei, în sate, evreii, cari formează 4.5% din populația rurală, sunt 25% meșteșugari. În orașe și orașele jidanii închid complet accesul meșteșugarilor nejidani și nu iau ca ucenici în atelierile lor decât tot jidani. În Muntenia proporția meșteșugarilor evrei este mai mică, dar merge crescând. În comert proporția caselor atinge cifra de 50%, adesea 88 și 99%. În rezumat, evreii posedă în Moldova și tind a poseda în Muntenia aproape întreaga activitate economică a orașelor, acaparând comertul, industria, banca, adică mijloacele de existență, care formează apanajul claselor medii într'un stat. Ei le posedă nu numai printr'un concurs de circumstanțe, care i-a favorizat, dar prin excluderea populației indigene din acest ordin de activitate.

Din Baia-mare ne sosește știrea că directorul gimnaziului a falsificat declarațiile părinților, cari se învoesc a băieții lor să învețe religia ungurește. Părinții s'au adunat în 22 a lunii pentru ca să constate abuzul de putere, presiunile și terorizările, precum și informațiile false, de cari s'a făcut vinovat samavolnicul director Dr. Bentz, toate aceste arătându-se într'o adresă către ministrul cultelor contele Adonyi sau prin Veneratul Ordinariat din Gherla și să protesteze împotriva procedurii ilegale a directorului, cerând dela numitul Ordinariat, ca să dispună din puterea înaltului său oficiu ca copiilor lor să se predea religionea în limba română.

Un profesor dela teologia protestantă din Pozsony la deschiderea cursurilor, în calitate de rector pe anul acesta, a vorbit vehement în contra preoților de confesiunea căreia îi aparține, și a laudat pe catolici, îndeosebi pe episcopul Prohaszka. A zis între altele: »Avem un popor ră-tăc, care în preoții lui nu vede păstori, ci făcători de rele și belitori ai poporului. Noi nu dăm preoți poporului, ci căutăm a-i lua și pe cei cari îi are, închidem mai bine cu jandarmi bisericile lor, decât să lăsăm pe Slovac să vorbească slovăcește, pe Neamț nemțește! În administrația bisericii punem vagabonzi, pe cari îi scot din crășme, și cari numai sub paza sulitelor de jandarmi îndrăznesc a îngropa pe copii.« — Pe acest îndrăzneț iubitor de dreptate îl cheamă E. Masznyik și astfel i-se mai esplică îndrăzneala.

uitasem să spu—erau florișla vedere și numai cu câte un ochi în frunte, au pus-o la chinuri, doar-do-r și-or mai scoate din focul ce-l aveau pe Domni Moldovei că le mai dădeau une ori câte-o pâruială. Pe urmă s'au hotărât s'o îngrășe și s'o mănânce... D'ăia au ascuns-o într'un loc întunecos, și timp de trei luni, i-au dat să mănânce pâne cu nuci.

Când au scotit că Româncea s'a îngrășat, Tătarii au scos-o de undă era ascunsă și au lăsat-o în sama mamei lor, Tătăroaica a bătrână, s'o frigă și să li'o gătească de masă; iar ei au plecat iarăși după prăzi, cum li era meșteșugul.

Acu, în casa ăstor fiare era un cuptor, în care aveau de gând să coacă pe Româncea, iar baba avea un inel în deget.

Când i-au plecat feciorii, Tătăroaica a dat foc la cuptor, a pregătit lopata punându-o acolo lângă jăratec, și-a strigat :

— Țup, fată, pe lopată!

— Țup, babă, de-mi arată!

Tătăroaica se sue pe lopată, să-i arete cum să stea; iar Româncea, voinică, n'o mai lasă să se scoale, c-o împinge cu putere în cuptor, cu lopată cu tot. Avea loc, căci cuptorul era strajnic de mare.

Țipa baba și se zvrăcolea în cuptor, și tot da buzna să iasă așa friptă cum era; iar Româncea noastră nu-i dă răgaz, ci într'o

clipă se răpede în tindă, iea piatra de la răjniță și-o trănestește la ușa cuptorului de-o acopere bine.

— Arzi, babă afurisită, că nici vie nu ești bună!

Și, cu nădejdea în Dumezeu, Româncea noastră, care cunoștea bine drumul pe unde fusese adusă, a tulit-o la fugă, și numai într'un suflet a ajuns la Nistru. Acolo, norocul ei! A văzut niște morari băsărabeni. Când au auzit-o țipând și cerându-le ajutor, li s'a făcut milă de Româncea, au urcat-o într'o ciobacă*) și au trecut-o apa dincoace, pe malul moldovenesc. Apoi Românii aceia i-au arătat drumul spre satul Braniștea de lângă Ștefănești, unde, ajungând, a fost trecută Prutul la Stânca Doamnei.

Și așa a scăpat.

În urma ei, Tătarii, întorcându-se de la prădăciuni, s'au mirat mult de lipsa tătăroaicei, căci ei socoteau că femeia cea friptă e Româncea la Stânca Doamnei.

Tocmai când o mănaseră pe jumătate, au dat de inel și au înțeles șiretenia.

Au urlat, au alergat în sus și'n jos să mai prinză ceva, au trimis iscoade... Ți-ai găsit! Româncea trecuse de mult în Moldova.

C. Radulescu-Codin.

*) Luntre.

►Moise Păcurariu« piesa teatrală în 4 acte și 1 tablou, — care s'a jucat anul trecut la adunarea generală a »Astrei« în Șimleu — a d-lui Dr. Dionisie Stoica, a fost onorată din partea Societății pentru fond de teatru român, la adunarea ei generală din Alba-Iulia, cu 300 cor. Societatea se va îngriji și de tipărirea piesei.

Grave destăinuirii. »Reichspost« scrie: Greutatea cea mare pentru Kossuth ar fi fost să renunțe la ministerul de comerț, din cauza nenumăratelor panamale ce a făcut acolo, și pe cari nu le poate lăsa la discreția unui viitor ministru. Pentru a scăpa de această greutate, s'ar fi decis ca Szterenyi să fie numit ministru de comerț. Prin această primejdie ar fi fost înlăturată căci Szterenyi ca șef de secție al acestui minister este în orice caz în curent cu Kossuth. Acesta ar fi căpătat în schimb o altă slujbă de stat bine dotată și ar fi rămas șeful partidului.

Un alt aviator francez mort în urma unui accident. Din Paris se anunță că Färber, unul dintre cei mai renumiți aviatori francezi, care în zilele din urmă a luat parte la concursul de aviație de la Bologne sur Mère, a avut erii la descindere un accident și a încetat din viață după câteva minute. Färber a făcut la oarele 11 a. m. o ascensiune, menținându-se o jumătate de oră în aer. Totul a mers bine până la descindere, când o aripă a aparatului s'a atins de pământ. Roata de dinainte a aparatului s'a lovit de o piatră și aeroplanul a căzut la pământ. Färber a căzut sub motor, care i-a strivit pieptul.

Moartea colonelului Fabricius. Alaltăieri a murit în Budapesta colonelul Fabricius, în vârstă de 55 ani. El a devenit celebru prin faptul că a comandat honvezii cu cari a ocupat sub regimul lui Fejervary parlamentul maghiar și din care i-a dat afară pe deputații unguri. În urmă a sigilat edificiul parlamentului, ce nu s'a mai pomenit în analele istoriei parlamentare a statelor constituționale.

Aviz d-lor învățători. Curs practic de limba maghiară pentru clasa IV, V și VI scris de Iuliu Vuia, întru toate în conformitate cu noul plan ministerial emis cu ordinul de sub Nr. 120000/1908 a apărut și se poate comanda de la librăria diecezană din Arad, Deák Ferencz u. 33. Acest curs a fost evaluat de model și ca cel mai bun și mai practic, scris după cel mai bun și ușor metod. Cu stimă Iuliu Vuia.

Societatea de lectură »Andrei Șaguna« a elevilor din sect. ped. din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1909/10 în ședința ținută la 29 Aug. (11 Sept.) 1909 sub prezidiul P. C. Sale D-lui Dr. E. Roșca director seminarial protoscol în modul următor: Președinte: Dr. Petru Șpan prof. sem. Vicepreședinte: Ioan Chiffa ped. a. III. Notar I: Aurel Zichil ped. a. III. Notar II: Iuliu Hurel ped. a. I. Cassar: Nistor Dragoș ped. a. II. Controlor: Ioan Ganea ped. a. III. Bibliotecar: George Spârchez ped. a. II. Vicebibliotecar: Ioan Mihui ped. a. I. Redactor: Ioan Bogdan ped. a. III. Econom: George Cliniciu ped. a. II.

Biblioteca Academiei Române. În lunile Iulie și August 1909 s'au consultat 3364 volume și broșuri tipărite de către 1036 cetitori; 174 manuscrite, 3466 documente, 25 cărți vechi (1508—1830) au fost comunicate la 129 cetitori. Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 385 volume și broșuri, 262 numere de reviste române, 217 reviste străine, 12 documente, 775 foi volante.

Un muzeu al Armenilor, s'a deschis zilele trecute la Gherla. Firește solemnitățile deschiderii s'au făcut ungurește.

Avis. D-na Florica Marcu în companie cu d-na vâd. Eugenia Biró cu locuința în Strada Prundului 17 oferă întreaga întreținere (dejun, prânz și cină) pe lângă prețuri moderate la familiile și persoane singuratice. Disponând de odăi corăspunzătoare, dejunul, prânzul și cina se pot lua în casa amintită sau se pot trimite acasă.

O nouă invențiune pentru fabricarea de țigle lefline de cement este datorită d-lor Streiflerdt et Novac din Ardeal, cari și-au patentat invențiunea lor în Ungaria și România. Prin noua lor mașină în preț de 750 cor. se pot face pe zi 300—500 țigle durabile de acoperit case, grajduri etc. iar la fabricarea lor se folosește numai nisip și ciment. Mașina, fiind de estensiune mică se poate așeza în ori ce loc și se poate lucra în ori ce anotimp. Țigla este foarte ușoară și ieftină. Pentru acoperirea unui metru pătrat se folosesc 14 bucăți, cari cântăresc 28—30 chilogram. Prețul

unei bucăți variază în 5—7 bani după calitatea cementului. Cei ce doresc a vedea această mașină foarte folositoare și a se convinge de perfecțiunea ei au a se adresa d-lui profesor Villi Streiflerdt la Feldioara, Földvár.

Aviz. Atragem atențiunea asupra anunțului »Librăriei editoare H. Zeidner« Brașov, unde se află cele mai bune cărți pentru școlile populare aprobate de minister.

Tuturora ne trebuie dela o vreme un mijloc de întărire, căci munca e istovitoare. Un minunat mijloc de întărire e »Emulsion« a lui Scott, care constă mai cu seamă din unsoare de ficat, care totuși e pe deplin gustoasă și e ușor de mistuit chiar și pentru cel mai slab stomah. »Emulsion« a lui Scott se găsește în toate farmaciile.

Adunarea generală

a Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur.

Mediaș, 19 Sept. n. 1909.

În 28 August st. n. s'a ținut în Mediaș adunarea generală a Reuniunii femeilor române. Această adunare e a 41-a dela înființarea Reuniunii, dela anul 1868. Bărbați cu suflet nobil și femei cu conștiința națională au fost întemeietorii ei, cari au fost călăuziți în întreprinderea lor de dorul de a înălța pe fetițele sârmane pe o treaptă mai înaltă a dezvoltării spiritului, prin ajutorarea lor cu mijloacele trebuincioase și prin înființarea de școale a le lumina mintea și aptitudinea lor în ale economiei caznice, și prin aceea a le face urmașe vrednice și adevărate mame de Român pentru generațiunile viitoare, — așa se normează în §. 1 al statutelor.

Multe femei vrednice au stat în fruntea acestei Reuniuni dela înființarea ei până în prezent, cari sprijinite de bărbații lor — o au condus cu multă înțelepciune și abnegațiune spre progres și înflorire, așa încât azi averea ei numără un capital de 28382 cor. 59 bani, din cari cu timpul să se realizeze scopul sus amintit.

Adunarea generală din acest an, ținută la termen și locul amintit, și conform programului statorit în o ședință anterioară a comitetului, a fost deschisă de d-na Maria Moldovan, soție de protopop, cu o scurtă vorbire, care la dorința expresă a adunării se da publicității în următoarele:

Onorată adunare generală!
Stimatele Doamne și Domni!

►Idealul cel nobil și sfânt al femeii es e și trebuie să fie iubirea de mamă și creșterea bună a copiilor săi. Pe acest ideal, care e fundamentul existenței cinstite a întregii societăți omenesti se înalță falnic edificiul cel pompos al tuturor instituțiilor culturale, ale căror părți constitutive sunt cementate prin iubirea de mamă și în special la noi prin iubirea mamei române.

►Fără femeie a văzut însuși D-zeu, că nu are lumea valoarea recerută, și fără iubirea femeii nu s'a putut alcătui omenirea, și fără iubirea mamei întreaga societate omenescă ar fi rămas un material brut, fără valoare esențială, pe care a dorit-o Dumnezeu, înțeleg iubirea morală a femeii și a mamei, care prima rază și-o îndreaptă către Dumnezeu, a doua către soțul său pentru alcătuirea unei familii cinstite și a treia rază către copilații săi; toate aceste 3 raze sunt de una și aceeași valoare, căci una fără alta nu ajung la scopul dorit.

►Infrumșetată femeia și mama cu aceste 3 raze de lumină, ea a cucerit și va cuceri întotdeauna lumea, și când soarta ar lipsi-o numai de una din acestea 3 raze, întreagă lucrarea și ființa ei ar deveni ilusorică, iar societatea cea mare și în special a noastră a Românilor s'ar descompune ca pământul fără ploaie și fără razele soarelui, — căci fără iubirea de mamă a femeii nu ar fi zis Dumnezeu »creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul«.

►In deosebi iubirea de mamă și valoarea ei adevărată se poate cunoaște în creșterea copiilor săi. Nimenea pe pământ nu va putea afirma serios, ca o femeie pătrunsă de adevărata iubire de mamă ar avea copii imorali și lipsiți de o bună creștere până când sunt sub stăpânirea ei, și chiar și atunci când copiii ies din cercul de îngrijire al mamei bune — raiul lumii se va înfrânge de tăria creșterii bune — însușită ca copil dela iubita sa mamă.

►De aci e zisa: »dacă vrei să ști

cine e fata, să cunoști mai întâiu cine e mamă-să«.

►Să nu fie cu supărare la stimabili domni, cari sunt părinți, că vorbesc cu atâta tărie despre iubirea mamei, să-mi conceedă însă că partea leului și rolul principal la punerea fundamentului creșterii bune în general, și în special la noi Români cade, ba e pusă chiar de D-zeu în sarcina femeii, ceea ce se poate deduce și de-acolo, că dacă ea nu-și va implini această mare datorie, lumea cu drept o judecă și trebuie să o judece și să o condamne.

►Adevărata bogăție e creșterea bună primită dela părinți, și în deosebi influențată de iubirea morală a mamei; din contră averi fără creștere bună sunt foc în mâna copiilor și destrăbălarea familiilor.

►Bazate pe idealul cel nobil al femeii și al mamei, antecesorii noștri de pie memorie au întemeiat această reuniune spre scopul cuprins în §. 1 al statutelor ei, pe care reuniunea o conduce și scopul a-l promova spre progres și înflorire suntem chemate noi femeile și mamele de azi. Și nici un motiv sub soare nu ne dispensează dela împlinirea datoriilor noastre față de această instituțiune, căci scopul ei e prea sfânt, iar devisa-i e libertatea spiritului și cultura femeii.

►Și care din noi s'ar retrage dela locul ei glorios, și-ar contrage blăstămul generațiunilor viitoare.

►Unirea în cuget și simțiri, în voință și lucrare este temelia de granit pe care se edifică fericirea unui neam; și numai pe această temelie se poate ajunge la înflorire și destinațiunea acestei reuniuni, iar nu prin separatism, ură personală și invidie, cari sunt cangrena ce amenință cu nimicire pe ori-care neam și în special pe al nostru.

►Dee Dumnezeu, ca inimile noastre să fie pururea scutite de acest rău și în locul lui solidaritatea și dragostea cu abnegațiune spre lucrare să-i țină locul. Și atunci și pe noi cu dragoste și venerațiune ne vor aminti urmașele noastre, pentru a căror bine și fericire muncim. D-zeu să ne ajute! După cari am onoare a declara ședința adunării generale de deschisă.

După deschiderea ședinței s'a luat spre știre cu aprobare raportul despre activitatea comitetului, citit de d-l Filon Necșia, precum și raportul casei cetit de d-l Mihail Popoviciu, și s'a dat absolutoriu pertractându-se întreg programul adunării în cea mai bună armonie.

Pentru augmentarea averii reuniunii în ședința comitetului din 13 Iunie 1909 s'a decis ca cu ocasiunea adunării generale, seara, înainte de petrecere să se dea o producțiune declamatorică-teatrală sub dirigiarea d-lui învățător Filon Necșia, ceea ce s'a și realizat cu un succes foarte bine reușit atât moral cât și material, cu un venit curat de 108 coroane 52 bani, după împrejurările în cari ne aflăm noi Români din Mediaș și jur, ceea ce poate servi de laudă și mulțămite noastră a tuturor stimatele doamne, domnișoare și domni, cari cu atâta precizie și-au executat rolurile, precum și alesului public care cu o mare însuflețire și dragoste a venit chiar și din cele mai mari depărtări, condus de o curată însuflețire pentru realizarea scopului Reuniunii acesteia.

Era de mult dorită aceasta producțiune și petrecere din partea publicului, și totuși s'a aflat un singur om, al cărui nume din modestie se retace, care cu câteva zile mai înainte, uitându-și că ca Român, și încă din generațiunea mai nouă, ar trebui să fie și mai însuflețit pentru sprijinirea ori-carei instituțiuni culturale; a cercat în mod vădit a abate publicul dela participare la producțiunea amintită.

Onoare însă stimatului public, ceea ce-i va servi întotdeauna spre laudă, că nu i-a dat atențiune, ci l'a lăsat în judecata ce i-se cuvine.

Se aduce mulțămite sinceră pentru suprasolvirile obținute dela d-nii: Nicolau Racovia medic 2 cor. Dr. Pop Demetriu avocat 3 cor. Dr. Ștefan Morariu 5 cor. N. N. 40 bani, Ioan Neagoș preot 1-2 c. Iuliu Boer 2 cor. Doroczek inginer 1-20 c. Chetian preot 2 cor. Dr. Alexandru Morariu 3 cor. Dr. Dionise Roman 5 cor. d-na Aneta Zehan 3 cor. d-l Corry Otto provincial 5 cor. Ioan Radeș 3 cor. Virgil Hatiegan 2 cor. Adam Stan 1 cor. Iosif Crișian 60 b. Iuliu Jurca 2 cor. Atanasiu Popoviciu 12 coroane și Vas. Necșia preot 2-40 cor.

Ioan Moldovan.

Convocare.

P. T. membrii ai »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« sunt invitați prin aceasta la adunarea generală, ce se va ținea *Duminică în 13/26 Septembrie* c. la ora 2 d. a. în localitățile Reuniunii (strada Bruckental Nr. 17, etagiu) cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul comitetului. 2. Secoteliile Reuniunii. 3. Alegerea comitetului. 4. Propuneri eventuale.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 16 Septembrie n. 1909.

Victor Tordășianu
prezident

Stefan Duca
notar.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 24 Sept. În ajunul deschiderii sesiunii parlamentare (28 Septembrie) *partidul socialist se pregătește să facă mari demonstrațiuni antigubernamentale în chestia sufragiului universal.* Poliția a luat întinse măsuri de precauțiune.

Budapesta, 24 Septembrie. »Magyarország« se face a nu ști nimic de memoriul moderatilor, adaugă însă: *Atâta putem spune că memoriul nu e sincer. Se insistă prea mult asupra discrețiunii. Memoriul face ca țiganul din poveste, care numai noaptea a avut curajul să ducă caciula furată în casă, spre a nu fi văzut de proprietarul ei.*

Constanța, 24 Septembrie. Eri, la orele 11 jum., 206 francezi, în mare parte persoane cu pozițiuni sociale importante, *foști miniștri, profesori universitari, oameni de știință și de litere, ziariști, mari comercianți și industriași* — au pus piciorul pe pământul României și vor rămânea în mijlocul nostru timp de 5 zile. Au vizitat eri în fugă, Constanța.

Viena, 24 Sept. Un redactor a ziarului »Neue Freie Presse« a avut o convorbire cu fostul ministru de finanțe Lukacs, care i-a declarat, că dânsul n'a fost chemat în audiență la împărat. Vorbind despre guvernul din Ungaria, Lukacs a spus că actualul guvern își luase însărcinarea să realizeze reforma electorală, dar n'a putut s'o facă din cauza lipsei de sinceritate. Guvernul nu mai dispune acum de timpul necesar spre a introduce reforma. Parlamentul nu se va ocupa cu această chestiune decât după alegeri. D. Lukacs consideră situația viitoare ca foarte tristă. În caz dacă cabinetul Wekerle se va retrage fără de a se fi găsit o persoană aptă pentru conducerea afacerilor, împăratul va fi nevoit să numească un cabinet extraparlamentar, lucru care de altminteri nu ar fi în contradicțiune cu constituția.

Gracovia, 24 Septembrie. Se comunică din Lemberg, că consiliul administrativ din Galiția va înființa câte un gimnaziu rutean la Lemberg și Brzzany, în care limba de predare va fi cea ruteană.

Casă de bani uriașe.

Cea mai mare și mai rezistentă casă de bani din lume, unde sunt păstrate sumele cele mai mari, nu se află după cum se credea până acum, în clădirea băncii Angliei, ci în beciurile tesaurului din Washington. Acolo e depusă suma colosală de 2 miliarde coroane, a cărei pază o are Watson Eldridge. Răspunderea lui e foarte mare, dar și construcția de oțel a casei e astfel făcută, încât ușile nu pot fi forțate nici cu aparatele de spargere cele mai perfecționate. Cheltuielile de construcție s'au ridicat la 200.660 cor.

Camera unde sunt depuși banii e împrejmuită de ziduri de ciment, groase de 2 picioare. Peretii de oțel au o grosime de o palmă. Intre ciment și oțel sunt sârme electrice încărcate, cari de îndată ce sunt atinse, dau alarma. Tot la cinci minute se controlează părțile camerei. Nu mai trebuie să amintim, că lăcatele și cheile sunt cât se poate de complicate.

Din America, de la frați, ne sosesc știri tot mai bune. Ziarul »America«, organul oficial al societăților »Uniunea«, și-a schimbat numele în »Tricolorul«, și apare de două ori la săptămână, trecând sub direcțiunea d-lui Lulu V. Ioanovici. Noul director declară că va stârpi cearta, și nu va răspunde, orice atacuri s'ar porni în- contra ziarului. În fruntea numărului în- tăi, primește cu multă căldură sfaturile părintelui I. Moța, de la »Libertatea«, care zice:

»Nu ar avea nici un înțeles să mergi la America, dacă nu vei duce cu d-ta un program de muncă superior, întemeiat pe o căldă iubire a deapropelului, porrită din un imbold nobil de a ajuta la ridicarea și îmbunătățirea sufletească a poporului nostru rătăcitor pe acolo.

Ca să mergi simplu pentru a fi și d-ta »redactor« în America, a te lupta să îți susții »pânea« și foaia poate prin certe, prin darea de cetire care mai mult strică și invennează sufletele, decât le îmbunătățește, mai bine să nu mergi. Așa n'ai plini nici o chemare vrednică de creștat ca faptă bună, nici ai putea răspunde cui- va, că de ce ai luat calea la America.

Eu unul, rostul unei foi românești în America îl înțeleg cu totul din alt punct de vedere.

Românii affători azi prin America, sunt aproape toți oameni muncitori, lucrători prin cele fabrici, — mai toți oameni din pătura țărănească a poporului nostru.

Sufletele acestor oameni, cari au trăit o viață întreagă sub apăsătoarele stări de obște dela noi — sufletele acestor oameni sufer mai ales de două scăderi: sunt timide și sunt lipsite de multe cunoștințe cari dau omului mândria de sine și încrederea în chemarea mare a neamului din care fac parte.

Și nu din vina lor au aceste scăderi, ci împrejurările între cari au trăit, i-au făcut să le aibă.

Să le ajute bunul Dumnezeu!

În timpul din urmă s'au infiluat câteva societăți nouă. Ele poartă numele: Alexandru Vaida-Voevod — Prințul Carol al României — Deșteaptă-te Române — Societatea din Buffalo, etc. Toate sunt membre ale societății teatrale »Uniunea«. Una dintre cele mai mari bănci americane, din Youngstown, a abonat în 3000 de exemplare ziarul »Românul«, pentru clienții ei români, pe luna Septembrie! Capitalurile băncii fac 18 milioane coroane, deci nu o cităm ca pildă pentru »bănuțele« noastre.

Alte bănci americane înființază filiale românești, punând ca funcționari tot Români, bine plătiți.

Doă scrisori ale lui Tolstoi.

În Decembrie anul trecut, o damă din înalta societate rusească, d-na Maria Ierșow, a trimis lui Tolstoi o scrisoare, în care între altele zice:

»Da, Leo Nicolaevici, dacă ași avea eu putere, te-aș împușca pentru scrierile d-tale pline de înjurii la adresa lui D-zeu și ași feri tinerețea de a ceti aceste scrieri!»

La această scrisoare Tolstoi a răspuns prin următoarele rânduri:

Iubită soră Maria!

Nu te mire că mă adresez către tine în felul acesta. După cetirea scrisoarei tale, cu toată marea deosebire ce există între ideile noastre, am simțit că sufleteștesuntem frați. Da, cu toată deosebirea de idei, văd că amândoi urmărim același scop. Poate nu îți place ca un om, care e considerat de alții și farsor, a simțit pentru tine o înduioșare de tată. Eu, din contră, simt multă bucurie când pot discuta cu aceia, cari au alte păreri decât ale mele. Atunci simt că viul Dumnezeu tot mai trăește, în ciuda tuturor acelor, cari vor să despărta prin stările de neînviins pe oameni.

Tochmai de aceea vreau să-ți spun câteva cuvinte. Cunoști Evangelia. Știi ce a răspuns Christos, când cărturarul Paim-trebat care este porunca cea mai mare în cartea legii. Știi și ce-a zis Mântuitorul către ucenicii săi atunci când era să fie răstignit pe cruce; Vă dau o singură poruncă — Iubiți-Vă!

Fariseii au căutat să întunece înțeleșul acestor cuvinte. Ei spuneau că Isus a poruncit numai învățătorilor săi să se iubească unul pe altul. Și poate ei ar fi avut crezare, dacă Isus n'ar fi mai spus: Iubiți pe dușmanii voștri!

Și acum tu, creștină, ai curajul să scrii în numele lui Christos în care crezi ca într'un Dumnezeu — deși n'a fost de

cât un om evlavios — să scrii: »Da, Leo Nicolaevici, dacă ași avea eu putere, te-aș împușca pentru scrierile d-tale, pline de înjurii la adresa lui Dumnezeu și ași feri tinerețea de a-le ceti.«

Cum să-mi explic aceasta? Știu că Dumnezeu, care stăpânește inima ta, nu te-ar lăsa să faci așa ceva. Dar este rău chiar a rosti astfel de amenințări. A lăsat vre-odată Isus ca cineva să fie ucis? N'a zis el apostolului: Bagă sabia în teacă, cel ce trage sabia de sabie va muri? Po- mul se cunoaște după roadele sale. Un pom bun va da totdeauna poame bune. Un pom rău va da poame rele. De aceea este păcat a vrea răul oamenilor, în loc de a căuta să ni-i facem frați. E trist că credincioșii bisericilor nu ascultă de cuvintele Mântuitorului: Iubiți pe D-zeu și pe oameni! Toți nutresc ură față de aceia cari cred altfel decât dănsii. Ca un potop a cuprins ura înimile oamenilor. Și doar sunt copiii dela cari s'ar putea lua exem- ple. Dogmele și ceremoniile bisericesti nu ne pot apropia de Dumnezeu, din contră ele ne înstreinează de el. Singurul mijloc de a ne apropia de dănsul este să-i facem voia lui.

Și voia lui este să ne iubim pe a-propoalele noastre. El se adresează inimelor și sufletelor pline de iubire. De aceea cred, că credința în dogme și ceremonii nu este credința cea adevărată. Cred în legea lui Isus, în iubire. Dacă după primirea acestor rânduri, îți vei schimba păre- rea despre mine, te rog scrie-mi și mie. Dacă aceasta nu se va face, rupe scrisoa- rea și iartă-mă că ți-am scris.

Fratele tău

Leo Tolstoi.

În Martie 1909 Tolstoi răspunde u- nei alte scrisori a d-nei Ierșow. Iată și a- cest răspuns:

Iubită soră Maria! Ceea ce m'a u- mit în scrisoarea ta, este zmerenia, cu care vorbești de persoana ta. Când însă vorbești de credință, zmerenia ta dispere. Crezi că numai tu și cei de o samă cu tine cunoașteți adevărata credință. Întru cât îi privește pe alții, aceia trăesc în in- tunec. Credința mea nu e ca a acelor. Eu cred că și alții pot să spună adevărul. Sunt de 80 de ani și tot mai caut încă adevărul. Fiecare om ascunde în sufletul lui ceva, ce numai el singur știe: este raportul lui față de Dumnezeu. Nu trebuie să căutăm a pătrunde în acest colț al su- fletului. Și nu trebuie să credem că cu- noaștem sufletele tuturor oamenilor.

Spu, că ai cetit foarte puțin din scrierile mele. Dacă vrei, ți-le trimet pe toate. Rămâi cu bine și mai scrie-mi.

Nu numai că scrisorile tale mă in- teresează, dar ele îmi sunt și de folos.

Acela, care a învățat să te iubească.

Leo Tolstoi.

În urma acestor scrisori au mai ur- mat și altele. Rezultatul acestei cores- pondențe este că acea damă, care la înce- put îi spunea că l'ar omorâ de ar putea, azi este cea mai mare admiratoare a ma- relui om.

Dare de seamă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerețea română din Tohanul vechiu și jur în sara de Sf. Marie (28 August), au binevoit a trimite contribuții d-nii:

Dr. Iancu Mețianu, Zărnești 5 cor. d-na Maria Urs, Giurgiu (România) 10 cor. George Moșoiu comers. Zărnești 5 cor.

Au binevoit a solvi peste taxă d-nii și d-nele:

Aron Gogonea preot Poiana mărului 3 cor. Ioan Vodă notar Zărnești 150 cor. A. Cutean farm. 1 cor. Dr. Ilariu Hoadrea 250 cor. Comșa Ioan 2 cor. Nicolae Sper- cheșc inv. 1 cor. E. Șona 120 cor. George Nastea v. notar 120 cor. toți din Zărnești. Dr. Emil Ternovean medic Bran. Poppi- liu Dan inv., Ioan Catona comis. de drum Șercaia, Berariu Ioan v.-notar Bran, câte 50 bani. Vasile Micudă învățător Zărnești 80 bani, Avram Boboc comersant Tohanul nou 50 b. Ioan Bratulescu inv. 40 b. Iosif Jeautu antep. 50 b. Alex. Petrescu 50 b. Nicolae Vlad compt. Bran 40 b. Ioan Co- cis inv. Vad 20 b. Spiridon Boita cand. de adv. 20 b.

Nicolae Crăciun notar 150 cor. Ioan Stricatu comers. 5 cor. Alexandru Coanta funcț. 3 cor. Ungur Haralambie comersant 120 cor. Maria Constantin 250 cor. Vidam Ioan comisar de drum 5 b. Tomas Elena Benjamin Clococean, Cismaș Ana, Ana Popa, Alt. Popa, Elrosina Rus, Ana Mae- rupu câte 50 bani.

S'au încasat cu totul 203 cor. 20 b. din cari subtrăgându-se spesele, a rezultat

un profit curat de 30 cor. 86 bani. Venitul curat conform hotărârii comitetului aran- jator s'a distribuit jumătate »bibliotecei parohiale«, iar restul s'a alăturat »fon- dului pentru procurarea unei bine stabile.

Ne împlinim o plăcută datorință de a aduce și pe această cale mulțămită, atât stim. domni cari au binevoit a trimite marinimoasele oferte, cât și stim. public, care a participat într'un număr foarte fru- mos, arătând viul interes față de mișcă- rile culturale din comuna noastră — ceea ce sperăm și pe viitor — contribuind cu obolul său pentru sprijinirea scopului pen- tru care s'a aranjat petrecerea.

Tohanul vechiu.

Tinerețea română.

MULTE ȘI DE TOATE.

Idealul fetelor.

Elevele unei școli de fete din Ber- lin au spus la finea anului trecut unei profesoare, care ar fi idealul lor în viață. Această mărturisire au făcut-o fetele în forma unei teme în scris și e interesant a vedea ce influință are curentul modern asupra acestor fetițe, în vârsta dela 12— 14 ani. Mai curios e, că dintre cele 50 de eleve numai 5 ar dori să-și asigure viito- rul lor măritându-se. Una din cele cinci eleve și-a exprimat dorința sa în modul următor: »Eu aș dori să am un bărbat, care să fie atât de bun cu mine, ca și tata față de mama mea. Copii ași vrea să am numai 10, dar să-mi facă numai bu- curie, cum face d- pildă Emil, care e lă- cătuș, m-mei sale. Deși e meseriaș, el câș- tigă o grămadă de bani. A fi lăcătuș în- semnează a fi artist; noi ceștilalți suntem oameni simpli față de el.«

Dintre tinerețile fete, 10 își văd visul lor în studiu; ele ar dori să studieze în- treaga lor viață. Elisa Lehman, fata unui restaurator îi închipue studiul cam în forma aceasta: »Să fiu totdeauna cu stu- denții la un loc, mi-ar face o mare plă- cere.« Alte 20 de fete ar dori să se ocupe cu negotul, pentru că zic ele: »ești tot cu banul în mână și câștigi mult, iar în Dumineci și sărbători te preumbli«. Una dintre fete ar dori să devie o mare dan- satoare, 6 din ele ar voi să fie grădina- reșe, iar una dintre ele crede, că nimic nu poate fi mai plăcut, decât să fi — servi- toare la grajd, pentru-că zice ea, »îmi plac la nebunie vacile!«

Aproape toate însă cred, că se vor mărita, nu însă acum, ci când vor fi a- proape bătrâne, când nu vor mai putea lucra. Până atunci însă să dea dovadă că pot trăi și ele independente, pot să ocupe o funcțiune, și pot câștiga atât cât să poată trăi. — Întrebarea însă, dacă la vârsta când cred ele că vor trebui să se mărite, se vor găsi de aceia, cari să le ia de nevastă?!

Milionarii la băi.

Milionarii americani, cari se plicti- sesc în stațiunile balneare din împreju- rimele New-Yorkului, pun cele mai mari încordări ca să se distreze și cercarcă să rupă cu monotonia atât de caracteristică a vieții de societăți americane. Zele a- cestora pe acești blazați i-a emoționat un mare bal mascat, pe care îl aranjează Re- ginald Wanderbild în arena nouă a circu- lui său, unde dădea el atât de des repre- zentații cu caii săi de rasă. La New-port a fost o zi memorabilă. Soseau căruțe în- cărcate cu palmieri, din cari se formară grupuri admirabile în jurul arenei, unde dănsul avea să țină până la ziua.

Erau colțuri misterioase și cuburi isolate cari îndemneau la visare, recreând simțurile zdrobite de strălucirea toalete- lor și surprinderile serbarilor. De fapt se aflau aci atâtea juvenciale, încât puteau să orbescă ochii. Podoabele pe cari le purtau femeile frumoase se evaluează la 12 milioane coroane. Văduva lui Harriman a apărut ca regină a în-meii, într'o haină albă splendidă, cu o talie în formă de in- mă, preșterată cu cărți de joc. Cosfura o alcătuiau trei cărți de joc, iar evantaiul era complicit din cărți de joc. Între celelalte măști atrăgea atenția un quartet de milio- nari din cari făceau parte Reginald Wan- derbild, Iozef Harriman, Austen Gray și Anton Isslîn. Purtau biuze de marinari. Masa au luat'o mosafirii în sala de tro- feuri.

O serbare care s'a remarcat nu prin lurul extraordinar cât mai mult prin ori- ginalitate, s'a dat într'o altă localitate bal- neară, Barharbor: totul era »clasic«. Pe- trecerea a avut loc într'o clădire care seamănă cu un templu grecesc; toate doamnelor fermecătoare apărură în costu- me vechi grecești, și dansau desculte.

Coney Island, a oferit un alt specta- col. Aici se dau concerte în costume de baie. Milionarilor le place să petreacă ziua întreagă pe țărm, și astfel cabinele de baie sunt transformate în case de locuit luxos aranjate, pavilioane întregi, unde nu lipsesc nici saloanele elegante.

Americanii nu voesc ca viața aceasta idilică să fie lipsită de plăceri artistice.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Victor Branisco.

Dacă copilașii slăbesc

dați-le Emulsiunea lui Scott și și vă veți convinge, că slăbirea ime- diat a luat o întorsătură spre bine, având ca urmare o dezvoltare sănă- toasă.

S'a întâmplat că mulți copii, pentru cari părinții nu mai aveau spe- ranță de scăpare, folosind Emulsiu- nea Scott au fost scăpați.

Emulsiunea lui Scott

este un fabricat exce- lent în ce privește cu- rățenia părților ei con- stitutive e ușoară de mistuit și are o putere extra-ordinară de nu- tire. — 7.

Veritabilă numai cu Prețul unei sticle origi- marca — pescarul — nale 2 coroane 50 bani. ca semn de garanție a procedurii lui Scott. Se capătă în toate farmaciile.

Câte-va cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată — că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și suuri trupești sun' atrofiați și cari în urma nșurinței din tinerețe și prin deprin- deri rele și-au adunat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimii deslușiri binevoitoare, sincere și amă- nunțite în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere neezuribile lor secrete. Dar nu e în deajună însă a destăina aceste necazuri ori și cui, ei trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va în- ceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e instituitul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Ră- kóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femei) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăța, nervii i-se în- tăresc, tot organismul i-se eliberază de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor dălice dr. PALOCZ vindeca deja de ani de zile repede și radical cu metoda său proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranel- sifilitice, boalele de țevă bășcă, nervi și șira spinărei, începul și de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slă- birea puterii bărbătești (impotența), vătă- măturil-, boalele de sânge, de piele și toate boalele o ganelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea-ce privește cura, depărtarea nu este pedoasă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scri- soare (în epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie caruia. Institutul se îngrijește și de me- dicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a m. până la 5 ore p. m., (Dumneca până la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VII., Rákóczi-ut, 10

LIBRARIA EDITOARE H. ZEIDNER BRAȘOV (BRASSÓ).

Fondată 1867.

Cele mai bune și ieftine cărți pentru școlile populare

Fondată 1867.

cari sunt răspândite în mai multe ediții și cu cari s'au obținut în tot locul cele mai bune rezultate în învățământ sunt următoarele:

Abecdarul ilustrat I-a carte a copiilor, de St. C. Alexandru, legat C - 24
Abecdar nou ilustrat pentru școlile primare de ambele sexe, de D. Dogariu. Partea I., legată - 30 fil. Partea II. legată cor. - 36 fil.
Carte de cetire ilustrată pentru școal. primare de G. Zaharia. Part. I. leg. - 36 fil., II. leg. - 40
Carte copiii ilustrată de St. C. Alexandru pentru cl. 2 primară, leg. - 70 fil., broș. - 50
Carte de cetire pentru anii din urmă ale școlilor populare și de repetițiune de D. Dogariu și N. Pilția, broșată cor. I., legată cor. I. 30
Abecdar maghiar întâia carte pentru deprinderea limbei maghiare în școal. pop., de Fr. Koos și V. Goldiș. Ed. V., legată cor. - 40
A doua carte pentru deprinderea limbei maghiare de Fr. Koos și V. Goldiș Ediția II. legată cor. - 40
Manual de limba germană pentru școal. populare, de I. Dorca, legat cor. - 60
Aritmetica de E. F. Lurtz pentru școal. populare, traduse de un învățator. Partea I. Numerii 1-100, broșat cor. - 40
Partea II. Numerii dela 1-1000, ediț. 2. br. - 70
Partea III. Frațiunile comune și decimale practica italiană, etc., leg. cor. I., broș. cor. - 80
Partea IV. Raporturi, proporțiuni, regulile de 3 simplă și compusă etc. etc., legată cor. 1.60 broșată cor. 1.20
Aritmetica de D. Dogariu, cu numeri întregi, ediția 2-a, broșată cor. - 50
Aritmetica pentru anii din urmă ai școlii primare, de I. Dariu, broșată cor. - 70
Geografia Ungariei de Dr. Nic. Pop și Vasile Goldiș. Elemente din geografia generală pentru școlile pop. Ed. IX. cu harta Ungariei colorată, broș. cor. - 50, cu harta neagră, broș. - 40
Istoria Ungariei și elemente din istoria generală pentru școlile populare, de Dr. Nic. Pop și N. Pilția. Ediția X., cu ilustrații, broș. - 30
Istoria Ungariei în legătură cu istoria universală, pt. școal. pop. de S. Moldovan, broș. - 30
Elemente din constituția patriei sau drepturile și datoriunile cetățenilor pentru școal. pop. de Vasile Goldiș. Ediția II., legată - 30
Fizica pentru școal. populare cu multe ilustrațiuni, de D. Făgărășianu, broșată - 60
Elemente de fizică pentru școlile populare, de I. Dariu. Ediția V., legată - 60
Cele mai multe cărți de școală sunt aprobate de Înalțul Minister sau de Preavenerabilele Consistoare.

Exemplare de probă, dacă există în intențiunea serioasă de a le introduce în școală, se dau gratis.
Economia câmpului și grădinăritul de G. Moian, broșată cor. - 30 fil., legată - 40
Elemente de muzica vocală pentru școlile populare, de N. Stoicovici, broșată cor. - 30
Colecțiune de cântece și cântări bisericesti pe note, pentru școlile populare de N. Stoicovici, Partea I., broșată cor. - 30
Cărți auxiliare p. școlile primare.
Conductor la aplicarea noului Abecdar, ilustrat, de D. Dogariu. broșat cor. - 24
Dicționar portativ român-german-maghiar, de H. Schlandt, broșat cor. - 20
- Ediția întreagă: român-german-maghiar, german-maghiar-român, maghiar-german-român, broșat cor. - 60 fil., în pânză legat cor. - 80
Lira școliei sau colecțiune de cântece pentru tinerimea școlară, de un prietin al copiilor, broș. cor. - 40
Micul cântăreț în biserică sau răspunsurile dela Sfeta Liturgie, de I. Dariu. Ediț. II. broș. - 10
Micul rugătoriu în școală și acasă de I. Dariu, broș. cor. - 10
Cântece de irozi la Nașterea Domnului împreunate cu câteva cântări naționale, broș. - 12
Epistole a Domnului Isus Christos ce a trimis-o Dumnezeu din cer, broș. - 12 fil., leg. - 20
Visul Născătoarei de Dumnezeu împreună cu rugăciuni pentru tot creștinul. broș. 12 fil., leg. - 20
Sonorul sau frumos răsunațoarele plânso-cântări la Mormântul Domnului, de G. Ucenescu. Ediția IV., broș. - 24
Versurile Nașterii Domnului nostru Isus Christos. Ediția IV., broșată - 12
Caiete de desemn pentru școlile primare și civile.
Caiet de desemn pentru școlile populare și civile de A. Lukács. Caietul I cu 50 de modele. Caietul II cu 40 de modele. Caietul III cu 25 de modele, la caietul cor. - 16
Caiet de desemn pt. școal. de fete. Ediț. II. - 24
Modele pentru caligrafia română în școlile primare după sistemul profesorului gimn. A. Lukács și de I. Dariu, - 20
Caiet de exerciții caligrafic cu diagonale, Nr. 1 și 2, a - 06
Modele pentru caligr. maghiară și germ. - 24
Caiete de probă stau la dispoziție.

Manuale pentru școlile medii, (gimnaziale, reale și școlile civile de fete).
Gramatica limbei române pentru clasa I și II gimn. etc., de N. Bogdan, broș. cor. 2.30, I. 2.60
Curs sistem. de gramatica limbei române întocmit pentru școal. secundare, după cele mai nouă recerînțe ale instrucțiunii de N. Pilția, revizuit de Nic. Sulică, prof. gimn. Ediția IV. volumul I. (Etimologia), broșat cor. 1.-
Curs de limba maghiară pentru școal. gimn. etc., prelucrată după Toepler de P. Budiu, prof. gimn., broșat cor. 1.20, leg în pânză c. 1.80
Manual de limba maghiară pentru cl. I. gimn. etc., de N. Bogdan, Ed. II, broș 1.20, pentru cl. II. broș. cor. 1.-, pentru cl. III. broșat cor. 1.20, pentru clasa IV. broș. cor. 1.40
Gramatica elementară a limbei germane cu deprinderi de tradus germane și române virite printru regulile și cu vocabulele de I. Maxim, prelucrată de N. Pilția, broșat cor. 1.30
Sintaxa limbei germane întocmită pentru cl. super. ale școl. medii de N. Pilția, broș. 1.-
Gramatica latină pentru cl. I și II. gimn. prelucrată după sistemul lui H. Perthes de P. Budiu Iosif și A. Barseanu, broș. cor. - 50
Carte de cetire latină pentru cl. I. gimn. de de P. Budiu, Iosif și A. Barseanu, cu vocabular, broșat cor. 1.20, pentru cl. II. gimn. cu vocabular, broșat cor. 1.60
Explicări la cărțile de limba latină pentru cl. I și II. gimn. de P. Budiu, Iosif și A. Barseanu, broșat cor. - 50
Sintaxa limbei latine pentru cl. III și IV gim. de V. Goldiș, prof. în pens., broș. cor. 1.60
Curs complet de limba franceză de A. Vlaicu metoda I. Fetter. Partea I și II, broș. c. 1.60 partea III, cor. 1.60, partea IV. cor. 2.-
Grammaire française de A. Vlaicu, broș. - 60
Geografie pentru școlile medii, după D. Laky, de prof. I. Făgărășianu și S. Moldovan. Tom. I. Regatul Ungariei, ed. 2-a ilustr. leg. cor. 2.-
Geografia pentru școl. medii, după D. Laky, de D. Făgărășianu și A. Barseanu. Tomul II. Europa fără de reg. Mării-Mediter. broș. c. 1.- Tom. III. Asia, Africa, Australia și America, 2.-
Curs elementar de botanică și zoologie pentru clasele inferioare etc. de G. Chelariu, partea II broșat cor. 2.-

Istoria universală pentru școlile sec. de V. Goldiș. Volum. I. Evul vechiu, broș. cor. 1.50
Aritmetica de F. E. Lurtz. Partea III. fracțiunile comune și decimale, practica italiană, regula de trei simplă și compusă etc., broș. cor. - 80 Partea IV. Raporturi, proporțiuni, calculul societății și câteva alegațiuni, Terminul mediu, interesele compuse, calcularea facturilor, scontului, a hârtilor de stat, a acțiilor. Purtarea și inducerea contului curent, contabilitatea industrială etc., broșată cor. 1.20, legată în pânză cor. 1.60
Cărți auxiliare și diverse.
Carte de cetire pentru clasa I și II. gimn. și reală, seminare, pedagogice și școal. super. de fete, de Ioan Popea revid, de Dr. Const. Lacea, ediț. V, legat în pânză cor 2.-
Dicționar german-român pentru școală și conversațiune de Th. Alexi, 5 ediție, broș. cor. 3.60
- român-german 2 ediț. prelucrată și completată. S'a aplicat în parte ortografia Academiei Române dela 1904, exclusiv cea mai nouă ortografie germană, broșat cor. 4.50 Amândouă părțile legată într'un volum elegant în piele cor. 10.-
Caractere morale esemple și setințe de Ioan Popea, profesor, broșată cor. 2.-
Încercări în literatură de I. A. Lăpădat, br. - 50
Despre metrii, în poeziile lirice a lui Horațiu de I. Lengere, cor. - 20
Instrucțiuni populare despre datoritățile și drepturile de dare de W. Niemandz, broș. cor. - 60
Bucătăreasa națională carte de bucate cu 1465 de rețete, de J. C. Hințescu, broș. cor. 1.60
Pățaniile mult cercatei Griselde istorioară morală prea interesantă, de Hințescu, broș. c. - 12
Mânunchiu de flori, colecție de poezii și cântece vechi de Nic. Oancea, broșată cor. - 20
Deposit general al tuturor cântecelor pentru solo și coruri, compoziții de pian, (la oaltă circa 105 piese) a renumitului compozist și director de cântări GEORGE DIMA, Brașov.
Cataloge, care vor apărea în curând, se trimit franco în tot locul.

Toate cărțile, opuri muzicale și recvizite de școală etc. se pot procura de la LIBRĂRIA H. ZEIDNER, Brassó (Brașov). Cataloge se trimit franco în tot locul.

Vânători români!
Cettiți! Cettiți!
Cumpăr cu prețuri bune tot-felul de animale sălbatice vii, precum și piei în bună stare, de pildă: Urși, Lupi, Râși, Zderi, Vidre, Vulpi, Viézuri etc. etc. Coarne de capre negre, capre roșii, capete de vieri sălbatice cu colți. Tot-felul de Vulturii sau alte pasări răpitoare în stare vie sau împușcate.
Arme vechi, de cari s'au servit moșii și strămoșii noștri la vânătoare, precum și alte unelte de cari s'au servit pentru același scop.
In fine: Coarne de cerb sau altfel de oase mari, cari se găsesec adesea, la săpături prin peșteri, pe maluri de gârle, sau surpări de maluri.
Adresa:
Petru Popovici, Strada Prundului 21.
"TIMIȘANA", institut de credit și economii, Timișoara.
Concurs.
Se caută un funcționar de bancă cu pregătiri teoretice și praxă bună, care posede perfect limba română, maghiară și germană.
Reflectanții au să comunice pretențiunile lor de salariu, să dovedească cu documente recerînțele de mai sus, iar cererile astfel instruite și scrise cu mâna proprie în toate trei limbile să le înainteze până la 15 Octomvrie a. c. la
DIRECȚIUNEA institutului de credit și economii "Timișiana", Temesvár-Timișoara. (781 1-2)

"ȘOIMUL", institut de credit și de economii, societate pe acții în Murăș-Uioara.
CONCURS
pentru ocuparea postului de contabil la nou înființatul institut de credit și de economii "ȘOIMUL", societate pe acții în Marosujvár, să deschide prin aceasta concurs cu termen până la 30 Septemvrie a. c.
Cei-ce voiesc a ocupa acest post, pentru care în anul prim să stabilește un salariu de cor. 2000 și tantiema statutară, au să dovedească:
a) că au absolvat vre-o școală comercială medie sau superiară;
b) că au praxă în afaceri de bancă;
c) că posed în vorbire și scriere cel puțin limba română și maghiară.
După praxă de un an având purtare bună și dovedind aptitudini corespunzătoare, cel ales va putea fi numit definitiv, când apoi se va sistemiza din nou salariul, g-a-țațile și banii de cartir.
Cererile instruite cu cele de lipsă au să fie înaintate subscrisului în Orăștie—Szászváros.
Orăștie, în 10 Sept. 1909.
N. VLAD, farmacist, președintele direcțiunii inst. de credit și economii "Șoimul" societ. pe acții, Marosujvár. (719,2-3.)
AVIZ!
La societatea comercială "Consum" în Blaj afă aplicare imediat un comis harnic în bransa băcăniei și ferăriei. (720,2-3.)

Publicațiune.
Cassa de păstrare "ARMONIA" societate pe acțiuni din Cincul mare va ținea în 3 Octomvrio a. c. st. n. la 10 oare a. m. în biroul societății licitațiune minuendă pentru clădirea unei case cu etajlu.
Planul, preliminarul precum și condițiunile de licitațiune se afă zilnic în biroul societății "Armonia" din Cincul mare.
(790 1-1) Direcțiunea.

Cărămizi și țigle
se afă în magazinul nostru din Bistrița, plața cailor Nr. 9, cu următoarele prețuri:
o mii de țigle (șirepuri) în magazin . 28 C. în wagon la gara din Bistrița . 34 C.
o mii de țigle (șirepuri) în magazin . 15 C. în wagon la gara din Bistrița . 16 C. 40 f.
Cărămizile și țiglele (șirepuri) sunt de calitate superioară, lucrate și arse foarte bine, din veritabil lut mălos ce se afă în Bistrița.
Comandele cu calea ferată se efectuesc prompt. Prețul se rambursează, dacă nu se statorcesc altcum condițiunile de liferare.
Probe la cerere se trimit.
Societatea acționară de cărămidărie în Bistrița (Beszterozo). (708,7-20.)

Cost BUN.
Cine voește să capete o mâncare bună cu preț redus (un prânz 3 feluri de mâncare cu 60 de fileri) să poftescă în Strada Postavului Nr. 15.
Cu stimă Ludovic Héjjas. (729,1-2.)
Cursul la bursa din Viena.
Din 23 September n. 1909.
Renta ung. de aur 4% 113 -
Renta de corone ung. 4% 91.90
Impr. câil. fer. ung. în aur 3 1/2 % 81.80
Impr. câil. fer. ung. în argint 4% 81.85
Bonuri rurale croate-slavone 94.-
Impr. ung. cu premii 210 -
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 146.50
Renta de hârtie austr. 4 1/10 96.75
Renta de argint austr. 4 2/10 94.75
Renta de aur austr. 4% 116.95
Renta de corone austr. 4% 94.80
Bonuri rurale ungare 3 1/2 % 84.20
Losari din 1860 163.50
Acții de-ale Bânței ung. de credit 1767.-
Acții de-ale Bânței austr. de credit 766.-
Acții de-ale Bânței austro-ung. 622.55
Napoleondori. 19.12 1/2
Mărci imperiale germane 117.47 1/2
London vista 239.80
Paris vista. 95.35
Neto italiene. 59.10
Cursul pieței Brașov.
Din 24 September n. 1909.
Bancnote rom. Cump. 19.02 Vând. 19.08
Argint român " 18.90 " 19.04
Lire turcesci " 21.40 " 21.50
Scris. fonc. Albine 5% 100.- " 101.-
Ruble Rusescoi " 263.54 " 257.50
Napoleondori. " 19.04 " 19.12
Nabeni " 11.20 " 11.40
Mărci germane " 117.- " 117.50

Institut indigen. Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
 din Sibiu

intemeiată la anul 1868
 in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
 asigurază in cele mai avantajoase condiții:
 — contra pericolului de incendiu și exploziune,
 edificiilor de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.
 — asupra vieții omului
 in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin
 fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață
 întreagă etc. etc.

Asigurări peorale fără cercetare medicală.
Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.
 Valori asigurate contra incendiului: Capital asigurat asupra vieții:
95,816.412 cor. **9,882.454 coroane.**
 Dela întemeiere institutul a solvit:
 pentru despăg. de incendii 4.484.278.83 c., pt. capitale asig. pe viață 4.028.113.12 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea in Sibiu,
 strada Cisnădiei nr. 5 etajul I, curtea I, și prin agenturile principale
 din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și dela subagenții
 din toate comunele mai mari.

Încălțăminte de tătăne
GHETE
 original americane pentru Dame, Domni și Copii.

Papuci albi de atlas.	Cisme de lucru.	Ghete cu șinoare.
Papuci albi.	Cisme Hallna.	Ghete cu nasturi.
Papuci de dans.	Cisme de vânat.	Ghete cu zug.
Papuci de gimnastică.	Cisme de călărit.	Ghete de voi. Jiu.
Papuci călduroși.	Gumasse.	Pantofi de casă
Papuci de postav.	Galeci.	

— pentru Dame, Domni și Copii. —
 Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte. — Mare asortiment.
 Fason modern. **ALFRED IPSEN Kronstadt,** Prețuri ieftine.
 Strada Vămii nr. 36, (vis-à-vis de Cafenea Transilvania).

IOAN SÊRBU
 lăcătuș artistic și instalator,
 Brașov, Strada Cismarilor 8.

Am onerea a aduce la cunoștința Onor. public din Brașov și jur, că mi-am deschis un atelier de

LĂCĂTUȘERIE ARTISTICĂ

Iau in întreprindere: conducte de apă, odăi de scaldă, canalizări și mașine de bucătărie etc. etc.

Primesc ori-ce fel de lucruri și reparaturi ce aparțin acestei branșe.

Rog Onor. public a avea toată încrederea in mine având mai mulți ani praxă in București și Viena.

Apelând la sprijinul Onor. public, semnez cu stimă

(708,5-6.) **IOAN SÊRBU.**

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.
 Brașov, Strada Porții Nr. 3.
 vis-à-vis de Băcănia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat in cari toate obiectele, atât sorte mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot include hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai,** precum și un **car funebru** vînet, pentru **copii,** precum și cicelii.

Comandă întregi se execută **prompt și ieftin,** i au asupra-mi și **transporturi de morți in străinătate.**

La casuri de morțe a se adresa la

94 — **E. Tutsek.**

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religie ortodoxă română, cuprînd rugăciuni de dimineața și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acăsta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acăsta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpăta in diferite legături dela mai simple până la mai luxose și toate in preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	C. b. — 0	Imit. de fildes cu catifea și închițetore	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes in alb séu negru	1.67	" " " cu catifea și podobă mai mare	3.10
" " " cu închițetore	1.80		
" " " cu cadriu argintat și închițetore	2.10	Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprînd asemenea toate rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

in pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
 Brașov, Tîrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in pozițiune de a putea executa **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciiuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURİ. Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in totă mărimca.
STATUTE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
FOI PERIODICE.	PREȚURİ-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE VISITĂ DIVERSE FORMATE.	BILETE DE INMORMENTARI.
PROGRAME ELEGANTE.	
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ și IN COLORI.	
ANUNȚURİ.	

Comandele eventuale se primesc in biuroul tipografiei, Brașov Tîrgul Inului Nr. 30, in etajul, înderept in curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazete Transilvaniei“ cu numărul a 10 fieri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tuungeria de pe parcul Rudlof și la Eremias Nepoții.